

RAPORT O STANIE GMINY KRZYŻANOWICE ZA 2024 ROK

GMINA KRZYŻANOWICE
ul. Główna 5
47-450 Krzyżanowice
woj. śląskie
e-mail: ug@krzyzanowice.pl

Szanowni Mieszkańcy Gminy Krzyżanowice,

przekazuję w Państwa ręce Raport o stanie Gminy Krzyżanowice za rok 2024, który stanowi kompleksowe podsumowanie działalności samorządu lokalnego w minionym roku. Dokument ten koncentruje się na najważniejszych obszarach funkcjonowania naszej wspólnoty samorządowej, obejmując zarówno zagadnienia związane z gospodarką finansową, polityką społeczną i oświatową, jak i realizacją kluczowych programów, strategii rozwoju oraz uchwał podejmowanych przez Radę Gminy.

Raport ma charakter informacyjny i sprawozdawczy, stanowiąc obszerne kompendium wiedzy o działaniach podejmowanych przez władze samorządowe. W sposób syntetyczny przedstawia cele, które zostały wyznaczone w 2024 roku, a także efekty, jakie udało się osiągnąć. Jego celem jest nie tylko dokumentacja podjętych inicjatyw, ale również zapewnienie przejrzystości i umożliwienie mieszkańcom dokonania samodzielnej oceny skuteczności działań realizowanych przez organy gminy.

Struktura dokumentu została opracowana w sposób umożliwiający łatwe zapoznanie się z najważniejszymi przedsięwzięciami - zarówno inwestycyjnymi, jak i społecznymi - realizowanymi z wykorzystaniem środków własnych oraz zewnętrznych, pochodzących z programów krajowych i funduszy Unii Europejskiej. Raport zawiera również informacje dotyczące szeroko pojętej działalności w sferze edukacji, opieki społecznej, gospodarki komunalnej, kultury, sportu i rekreacji. Wszystkie te działania miały jeden nadrzędny cel - skutecznie odpowiadać na potrzeby mieszkańców oraz systematycznie podnosić jakość życia w naszej gminie.

Dane i analizy zawarte w niniejszym dokumencie pozwalają na uzyskanie pełnego, rzetelnego obrazu rzeczywistości lokalnej, uwzględniając zarówno perspektywę planowania, jak i praktycznej realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

W szczególny sposób należy również wspomnieć o wydarzeniu, które wystawiło nas wszystkich na trudną próbę - wrześniowej powodzi, która dotknęła wiele miejscowości w naszej gminie. Z dumą podkreślam, że mimo licznych wyzwań, z jakimi przyszło nam się mierzyć w 2024 roku, nasza wspólnota po raz kolejny udowodniła, że potrafi działać w sposób skoordynowany, odpowiedzialny i skuteczny.

Zachęcam Państwa do uważnej lektury Raportu i refleksji nad tym, co wspólnie udało się osiągnąć. Dziękuję za zaufanie i współpracę - to dzięki niej możemy z optymizmem patrzeć w przyszłość.

Wójt Gminy Krzyżanowice

SPIS TREŚCI

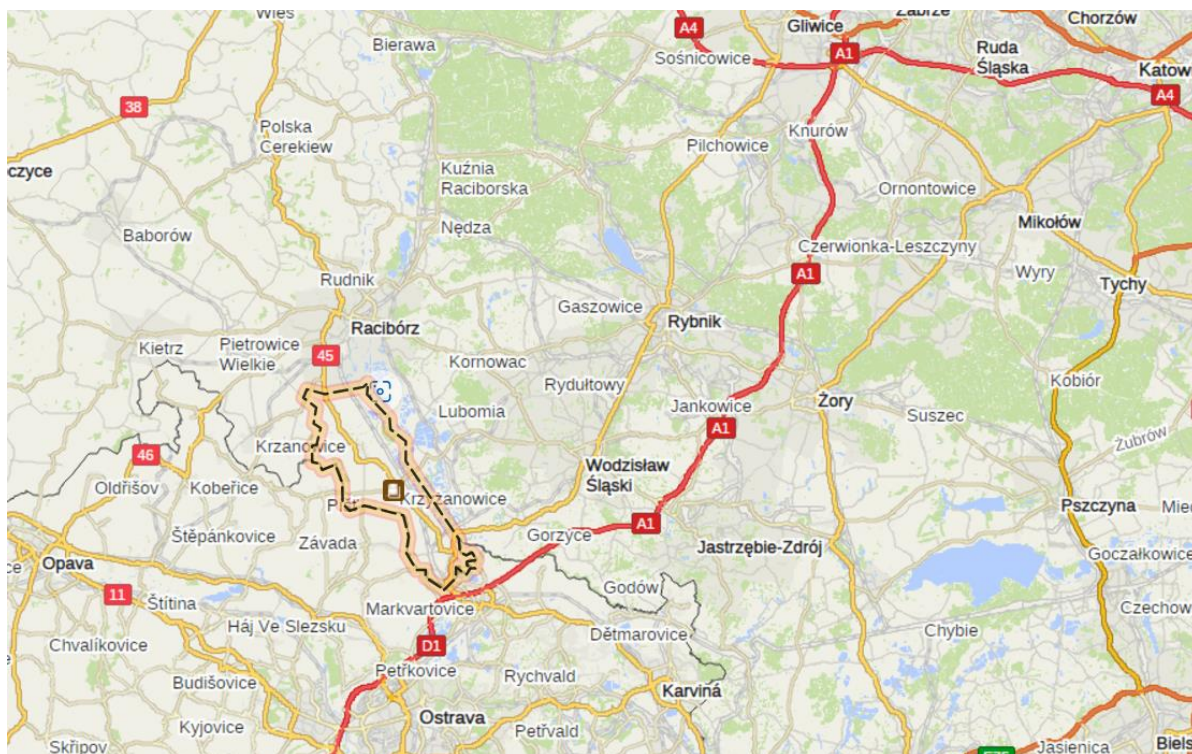
1.	CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZYŻANOWICE	4
2.	REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY KRZYŻANOWICE	9
3.	INFORMACJE O STANIE FINANSÓW GMINY KRZYŻANOWICE NA DZIEŃ 31.12.2024 ROKU	10
4.	OŚWIATA I OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3	13
5.	KULTURA	17
6.	TURYSTYKA, ZABYTKI, REKREACJA I SPORT	25
7.	ZREALIZOWANE INWESTYCJE	27
8.	INFRASTRUKTURA DROGOWA	34
9.	FUNDUSZ SOŁECKI ORAZ ŚRODKI SOŁECKIE	39
10.	UDZIAŁ ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W BUDŻECIE GMINY KRZYŻANOWICE	42
11.	ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA	51
12.	DZIAŁALNOŚĆ GMINY W ZAKRESIE OPIEKI I SPRAW SPOŁECZNYCH	58
13.	DZIAŁANIA NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW	64
14.	BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW	66
15.	POWÓDŹ	71
16.	PLANOWANIE PRZESTRZENNE	75
17.	PROMOCJA GMINY	76
18.	PODSUMOWANIE	83

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY KRZYŻANOWICE

1. INFORMACJE PODSTAWOWE

Gmina Krzyżanowice jest położona na południu Polski, w zachodniej części województwa śląskiego w powiecie raciborskim. Położona jest na południu Kotliny Raciborskiej, w górnym biegu rzeki Odry. Leży u wrót obniżenia między Karpatami a Sudetami, które zwane jest Bramą Morawską. Jej obszar zamknięty jest od południowego zachodu granicą państwową z Czechami, od zachodu sąsiaduje z gminą Krzanowice, od północy z miastem Racibórz, a od wschodu jej granice stanowi rzeka Odra, oddzielająca Krzyżanowice od gmin: Lubomia i Gorzyce. Prawie 1000 ha ziemi leży na terenie jednego z czterech największych zbiorników przeciwpowodziowych na świecie. Siedziba gminy znajduje się w Krzyżanowicach.

Gmina Krzyżanowice ma obszar 69,97 km². Jest gminą o wysokim potencjale rolniczym (posiadającą w większości gleby o wysokiej bonitacji - 2 i 3 klasy), ale jednocześnie o dobrym położeniu geograficznym i gospodarczym. Posiadamy bezpośredni dostęp do autostrady A1 w kierunku Rzeczypospolitej Polskiej oraz D1 w kierunku południa Europy.

Mapa usytuowania gminy Krzyżanowice, Źródło: www.mapa.targeo.pl

W Chałupkach z rozbudowanym węzłem kolejowym łączą się dwie międzynarodowe, zmodernizowane linie kolejowe w kierunku Opole - Kędzierzyn Koźle (numer 151) oraz Katowice - Rybnik (numer 158), w kierunku południa Europy - Czechy, Austria.

Gmina Krzyżanowice posiada bardzo dobrą infrastrukturę drogową - ok. 84 km dróg gminnych o bardzo dobrych, wciąż modernizowanych nawierzchniach, a ponadto: 9 dróg powiatowych o łącznej długości: 22,170 km, odcinki drogi wojewódzkiej DW 936 Krzyżanowice i DW 917

Bieńkowice oraz dwa odcinki dróg krajowych DK 45 w kierunku Opola oraz DK 78 w kierunku Wodzisławia Śląskiego i Rybnika o łącznej długości: 20,811 km.

Co oznacza dogodne i szybkie połączenia nie tylko z pobliskimi aglomeracjami rybnicką i górnośląską w Polsce, ostrawską w Czechach, ale również z południem Europy.

Gmina Krzyżanowice z lotu ptaka

2. LUDNOŚĆ

Według stanu na dzień **31.12.2024 r.** łączna liczba osób zameldowanych na pobyt stały i czasowy w roku 2024 wynosiła: **11 062**.

Liczba mieszkańców zameldowanych w poszczególnych sołectwach w 2024 roku kształtowała się następująco:

Sołectwo	Liczba osób zameldowanych
Bieńkowice	1155
Bolesław	452
Chałupki	1754
Krzyżanowice	1914
Nowa Wioska	324
Owsiszczce	745
Roszków	403
Rudyszwałd	714
Tworków	2599
Zabełków	907
Razem	11 062

Źródło: Ewidencja ludności Urzędu Gminy Krzyżanowice

3. WŁADZE LOKALNE I JEDNOSTKI POMOCNICZE

Rada Gminy

Zakres zadań i kompetencji Rady precyzuje ustawa o samorządzie gminnym. Do jej najważniejszych zadań należy uchwalanie: statutu i budżetu gminy, wynagrodzenia wójta, planów zagospodarowania przestrzennego gminy, wysokości podatków oraz innych dokumentów stanowiących i kontrolnych związanych z zakresem działalności gminnego samorządu. Radni wybierają ze swojego grona Przewodniczącego Rady Gminy, którego zadaniem jest organizowanie i kierowanie pracami Rady. W 2024 r. odbyły się wybory samorządowe, w wyniku których zostali częściowo wybrani nowi radni.

Skład Rady Gminy, kadencja 2018-2023:

Brunon Chrzibek - Przewodniczący Walter Bożek Andrzej Bulenda Roman Cwik Hubert Fichna	Małgorzata Janda Roman Kaczor Piotr Minkina Artur Nawrocki Oliwier Huptaś	Beata Płaczek Józef Staś Barbara Szymczyna Izabela Topa Walter Witeczek
--	---	---

Skład Rady Gminy, kadencja 2024-2029:

Roman Kaczor - Przewodniczący Mariola Pszenica Andrzej Bulenda Roman Cwik Hubert Fichna	Klaudia Grygarczyk Izabela Biela Piotr Minkina Marzena Hiltawska	Beata Płaczek Teresa Kasza Magdalena Stuchly Izabela Topa Walter Witeczek
---	---	---

Wójt Gminy

Wójt Gminy jest organem wykonawczym, do którego kompetencji należy wykonywanie uchwał Rady Gminy i zadań określonych przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności opracowywanie uchwał, strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, realizacja budżetu, itd.

Funkcję Wójta Gminy Krzyżanowice od 2010 roku sprawuje **Grzegorz Utracki**. W 2024 roku wybrany został na kolejną kadencję na lata 2024-2029.

Urząd Gminy

Urząd Gminy jest jednostką organizacyjną gminy, świadczącą pomoc wójtowi w zakresie realizacji jego zadań i obowiązków określonych przepisami prawa.

W skład kierownictwa Urzędu Gminy Krzyżanowice wchodzi:

- Wójt - Grzegorz Utracki
- Zastępca Wójta - Wolfgang Krocze
- Sekretarz - Małgorzata Krzemien
- Skarbnik - Halina Bańczyk

Jednostki pomocnicze gminy

Jednostkami pomocniczymi gminy są sołectwa. Organem uchwałodawczym sołectwa jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Działalność sołtysa wspomaga rada sołecka, która jest organem doradczym. Sołtysa oraz Radę Sołecką wyłaniają mieszkańcy sołectwa w tajnym i bezpośrednim głosowaniu na zebraniu wiejskim. Kadencja sołtysa i rady sołeckiej powiązana jest z kadencją wójta i Rady Gminy i trwa 5 lat. Sołtysi wspomagają działania Wójta poprzez realizację zadań powierzonych im przez Gminę.

Sołectwo jako jednostka pomocnicza gminy realizuje zadania społeczno-gospodarcze, które muszą być spójne z działaniami Wójta i Rady Gminy.

W skład gminy Krzyżanowice wchodzi 10 sołectw.

Sołectwo	Sołtysi kadencji 2018-2023	Sołtysi kadencji 2024-2029
Bieńkowice	Roman Herber	Grażyna Cwik
Bolesław	Krystyna Maisik	
Chałupki	Izabela Topa	Andrzej Kaczor
Krzyżanowice	Hubert Fichna	
Nowa Wioska	Andrzej Juraszek	
Owsiszczce	Piotr Minkina	
Roszków	Józef Staś	Mirela Bugdol
Rudyszwałd	Urszula Błaszczok	Agnieszka Gładki
Tworków	Andrzej Bulenda	
Zabełków	Marian Studnic	Anita Zygar

Sołtysi kadencji 2024-2029

Młodzieżowa Rada Gminy Krzyżanowice

Młodzieżowa Rada Gminy, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, ma pełnić funkcję konsultacyjną - opiniować projekty decyzji, które władze gminy mają zamiar podjąć, a dotyczyć one będą młodych mieszkańców gminy. Młodzieżowa Rada stanowi ważny element lokalnej polityki młodzieżowej. Jej istotą jest wysłuchiwanie głosu młodych ludzi, tak by działania podejmowane na jej rzecz przez władze lokalne były adekwatne oraz zapewniały koordynację polityk publicznych, tak by grupa społeczna, jaką jest młodzież była traktowana zgodnie z jej specyficznymi, różnymi od innych grup społecznych potrzebami i preferencjami.

Skład Młodzieżowej Rady Gminy IX Kadencji 2023 - 2025:

Antkowiak Dominik
Bedrunka Renata
Ciepty Szymon
Cycon Julia
Cziesla Nicole
Fiołka Błażej
Gajęcka Maja
Graca Justyna

Kozak Lena
Krakówka Julia
Nowak Lena
Piechulla Emanuel
Restel Elias
Sbeczka Patryk
Tomalewicz Lena
Wądołowska Paulina

Młodzieżowa Rada Gminy Krzyżanowice IX Kadencji 2023 - 2025

2. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY KRZYŻANOWICE

Rada Gminy Krzyżanowice w roku 2024 podjęła:

- 58 uchwał objętych nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, z czego:
 - 23 uchwały dotyczyły zmian w budżecie Gminy na rok 2024 oraz zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krzyżanowice.
- 42 uchwały, które były objęte nadzorem prawnym Wojewody Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Rada Gminy podjęła w sumie 100 uchwał, z czego 20 uchwał podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Wszystkie podjęte uchwały Rady Gminy były i są realizowane na bieżąco.

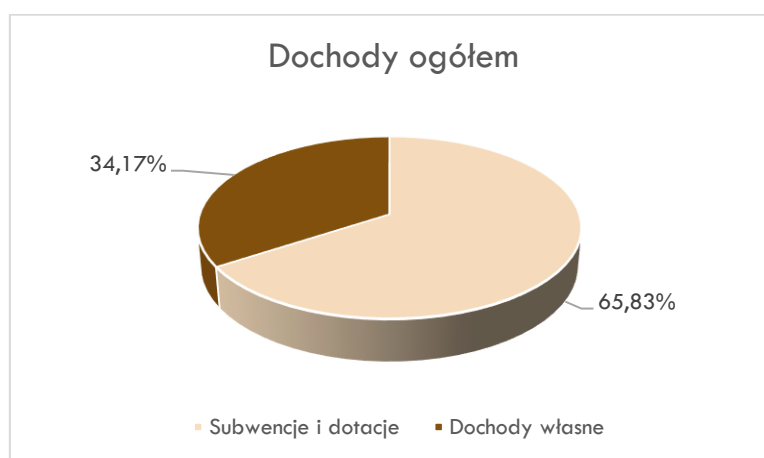

Rada Gminy Krzyżanowice na lata 2024 - 2029

3. INFORMACJE O STANIE FINANSÓW GMINY KRZYŻANOWICE NA DZIEŃ 31.12.2024 ROKU

A. Dochody 2024 rok

DOCHODY	Plan na 01.01.2024 r.	Plan na 31.12.2024 r.	Wykonanie
dochody bieżące	55 034 269,90	74 747 172,24	77 849 826,41
dochody majątkowe	22 438 073,52	16 485 749,19	16 088 823,24
razem	77 472 343,42	91 232 921,43	93 938 649,65

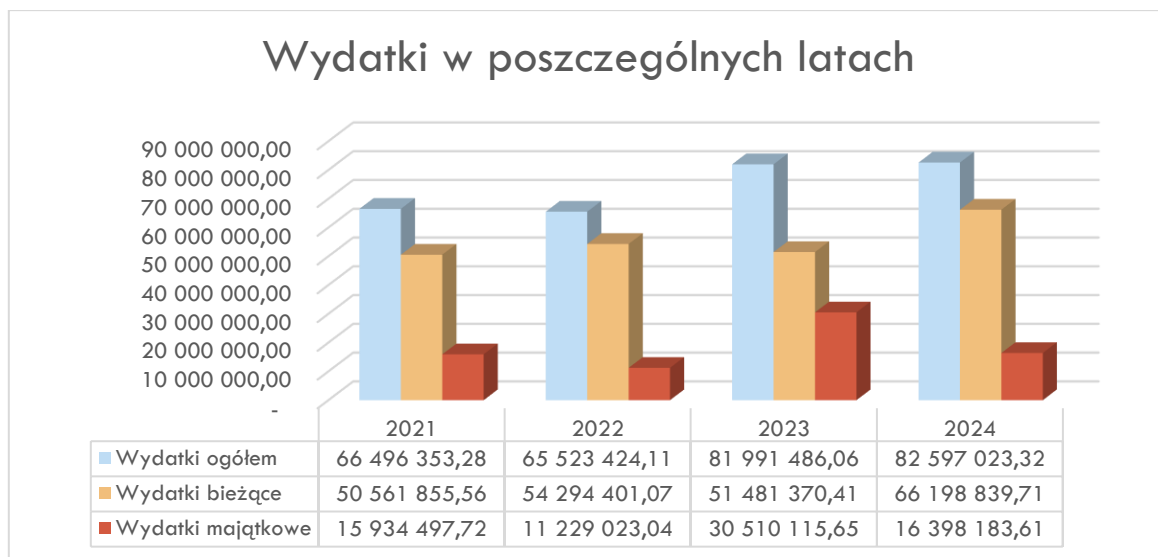

Źródło: opracowanie własne

B. Wydatki 2024 rok

WYDATKI	Plan na 01.01.2024 r.	Plan na 31.12.2024 r.	Wykonanie
wydatki bieżące	55 144 874,60	73 356 244,09	66 198 839,71
wydatki majątkowe	28 787 293,90	18 789 067,16	16 398 183,61
razem	83 932 168,50	92 145 311,25	82 597 023,32

W wyniku dokonanych zmian w ciągu roku budżetowego plan dochodów zwiększył się o 13 760 578,01 zł, plan wydatków zwiększył się o 8 213 142,75 zł. W 2024 roku wydatki w stosunku do roku 2023 wzrosły o kwotę 605 537,26 zł, w tym wydatki bieżące wzrosły o 14 717 469,30 zł, natomiast majątkowe zmniejszyły się o 14 111 932,04 zł.

Źródło: opracowanie własne

C. Wynik wykonania budżetu na 31.12.2024 r.

- Planowany wynik wykonania budżetu na 31.12.2024 r. - deficyt 912 389,82 zł
- Rzeczywisty wynik wykonania budżetu na 31.12.2024 r. - nadwyżka 11 341 626,33 zł

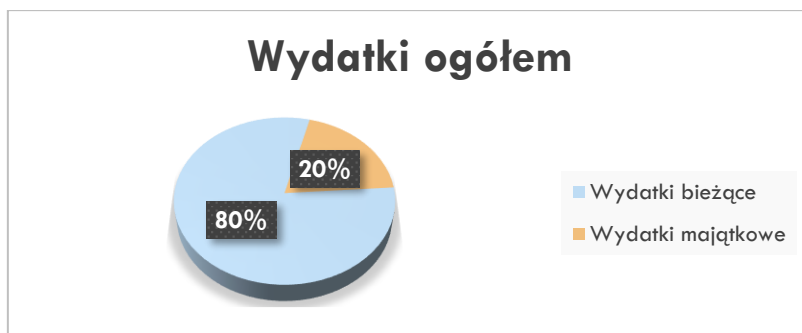
Rok budżetowy zamknął się nadwyżką w wysokości 11 341 626,33 zł, przy planowanym deficycie w wysokości 912 389,82 zł. Tak wysoki wynik spowodowany jest przez wyższe wykonanie dochodów niż planowano, tj. 102,97% oraz niższe wykonanie wydatków, tj. 89,64% planu.

D. Wykonanie wydatków majątkowych

Na dzień 31.12.2024 roku wydatki majątkowe (inwestycje i infrastruktura) zaplanowano na kwotę 18 789 067,16 zł, zaś wykonano w wysokości 16 398 183,61 zł, co stanowi 87,28 % planu.

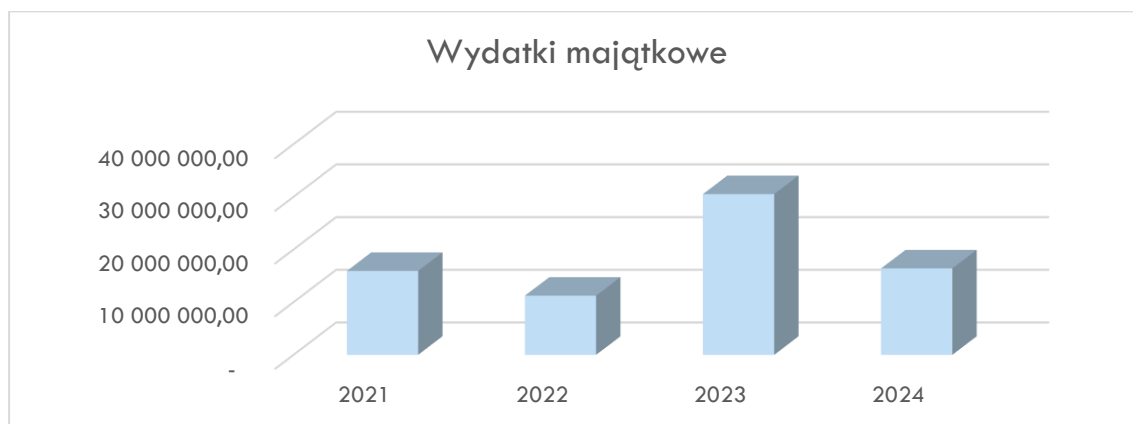
W 2024 roku osiągnięto wysoki poziom wykonanych wydatków majątkowych w stosunku do wydatków ogółem, tj. 19,85%.

$$\frac{\text{Wydatki majątkowe}}{\text{Wydatki ogółem}} = \frac{16\,398\,183,61\text{ zł}}{82\,597\,023,32\text{ zł}} = 19,85\%$$

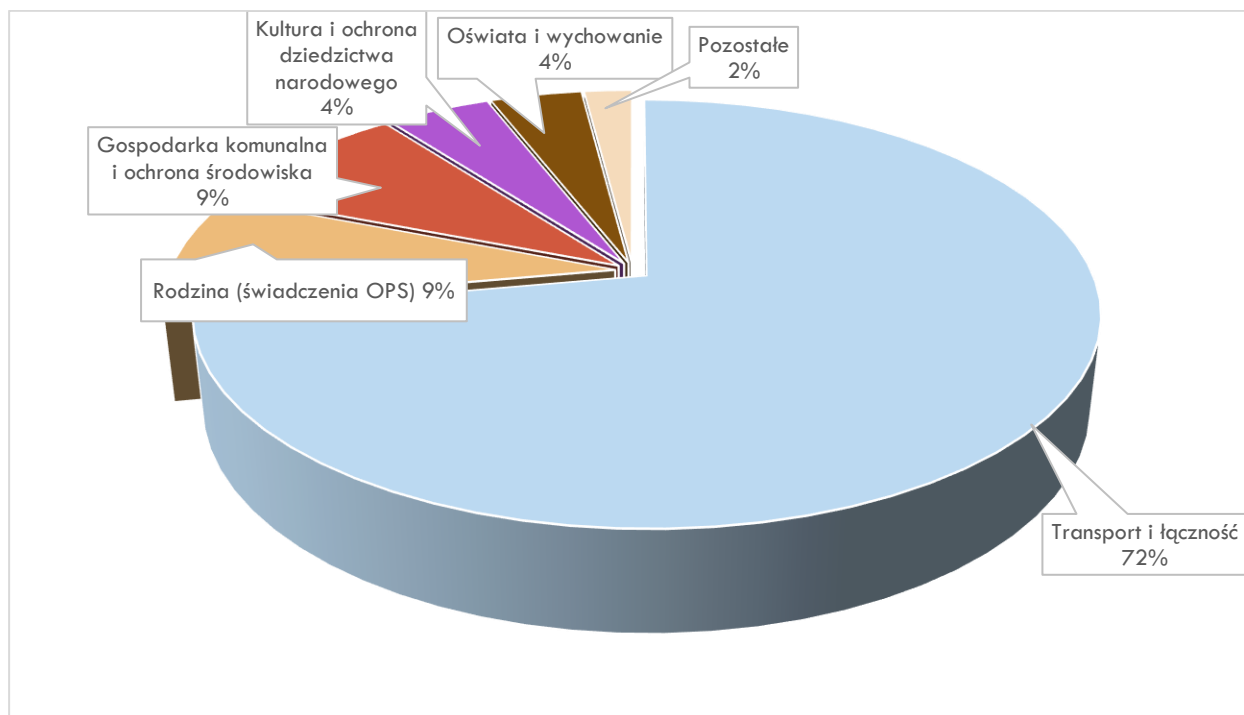
Źródło: opracowanie własne

Wartość wydatków majątkowych w 2024 roku utrzymuje się na wysokim poziomie, co obrazuje poniższy wykres.

Źródło: opracowanie własne

Wydatki majątkowe wg działów budżetu Gminy Krzyżanowice

Źródło: opracowanie własne

4. OŚWIATA I OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3

1. ŻŁOBEK

Od września 2019 r. na terenie Gminy Krzyżanowice funkcjonuje żłobek w budynku przedszkola w Tworkowie. Żłobek dostosowany jest dla 10 dzieci w wieku od 10 miesięcy do 3 lat.

Gmina Krzyżanowice w 2024 r. rozpoczęła budowę budynku Żłobka w Krzyżanowicach. Inwestycja powstała w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „Aktywny Maluch 2022-2029”. Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 1 344 429,36 zł; w tym środki KPO - 1 093 032,00 zł oraz 251 397,36 zł - środki z budżetu państwa na finansowanie VAT. Budynek żłobka powstaje przy Przedszkolu w Krzyżanowicach na ulicy Wyzwolenia z przeznaczeniem dla 20 dzieci.

2. WYKAZ SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

Gmina Krzyżanowice jest organem prowadzącym dla 10 jednostek oświatowych:

Przedszkola:

1. Przedszkole w Bieńkowicach
 - Oddział w Bolesławiu
2. Przedszkole w Chałupkach
3. Przedszkole w Krzyżanowicach
 - Oddział w Roszkowie
 - Oddział w Nowej Wiosce
4. Przedszkole w Tworkowie
5. Przedszkole w Zabełkowie w ZSP
6. Przedszkole w Owsiszczech przy ZSP

Szkoły Podstawowe:

1. Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Bieńkowicach
2. Szkoła Podstawowa im. mjr Henryka Sucharskiego w Chałupkach
3. Szkoła Podstawowa im. Gustawa Morcinka w Krzyżanowicach
4. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Tworkowie
5. Szkoła podstawowa im. Józefa Rymera przy ZSP w Zabełkowie

W 2024 roku w szkołach funkcjonowało 50 oddziałów, do których uczęszczało 845 uczniów, w przedszkolach było 18 oddziałów - 374 dzieci.

W placówkach oświatowych na terenie naszej gminy zatrudnionych było 179 nauczycieli.

Liczba dzieci i oddziałów w przedszkolach w roku szkolnym 2024/2025 wg stanu na dzień 30 IX 2024			
L. p.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1	Przedszkole w Bieńkowicach	2	44
	Oddział w Bolestaw	1	11
2	Przedszkole w Chałupkach	2	45
3	Przedszkole w Krzyżanowicach	4	90
	Oddział w Nowej Wiosce	1	10
	Oddział w Roszkowie	1	17
4	Przedszkole w Tworkowie	4	84
5	Przedszkole w Zabełkowie	2	50
6	Przedszkole w Owsiszczech	1	23
Razem		18	373

Źródło: opracowanie własne

Liczba uczniów i oddziałów w roku szkolnym 2024/2025 wg stanu na dzień 30 IX 2024											
L.p.	Placówka	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	W tym:							
				I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	SP Bieńkowice	8	137	21	17	18	16	11	26	20	8
2	SP Chałupki	7	95	10	10	13	9	17	13	23	0
3	SP Krzyżanowice	16	266	28	31	35	32	34	39	32	35
4	SP Tworków	11	226	27	24	35	25	29	31	29	26
5	SP Zabełków	8	121	16	13	16	13	10	22	16	15
Razem		50	845	102	95	117	95	101	131	120	84

Źródło: opracowanie własne

3. WYNIKI EGZAMINU ÓSMOKLASISTY

Przedmiot	SP Bieńkowice	SP Chałupki	Gmina	Powiat	Województwo	Kraj
JĘZYK POLSKI	64	55	60	58	58	61
MATEMATYKA	59	32	46	46	50	52
JĘZYK ANGIELSKI	66	59	63	61	66	66

Źródło: opracowanie własne

W Szkole im. Gustawa Morcinka w Krzyżanowicach, Szkole im. Mikołaja Kopernika w Tworkowie oraz Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zabełkowie w roku szkolnym 2023/2024 nie było klas 8.

4. OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW

Uczniowie szkół oraz dzieci z przedszkoli z terenu Gminy Krzyżanowice uczestniczą w wielu konkursach przedmiotowych, artystycznych i zawodach sportowych, reprezentując nie tylko placówki, ale również gminę na etapach rejonowych, wojewódzkich, ogólnopolskich, a nawet międzynarodowych osiągając wysokie miejsca. Każdego roku Wójt Gminy chcąc docenić zaangażowanie i pracę wyróżniających się uczniów szkół, a także przedszkolaków organizuje uroczyste podsumowanie, podczas którego dziękuje, wręcza dyplomy uznania

oraz nagrody. W 2024 roku wyróżniono blisko 130 uczniów z placówek oświatowych Gminy Krzyżanowice, którzy osiągnęli sukcesy na wielu płaszczyznach, godnie reprezentując naszą gminę.

5. PROJEKTY I PROGRAMY REALIZOWANE W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Gmina Krzyżanowice realizuje projekty i programy mające na celu podnoszenie poziomu edukacji i atrakcyjności placówek oświatowych. Od lat szkoły i przedszkola angażują się w inicjatywy edukacyjne zarówno te o zasięgu powiatowym, regionalnym, jak również ogólnopolskim i międzynarodowym.

Do najważniejszych projektów realizowanych w Szkołach Podstawowych w Gminie Krzyżanowice zaliczamy:

- „Wszyscy uczniowie są ważni – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Szkole Podstawowej w Bieńkowicach”
- „Uczeń na schwał – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Szkole Podstawowej im. mjr. Henryka Sucharskiego w Chałupkach”
- „Zawsze przy uczniach – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Szkole Podstawowej im. Gustawa Morcinka w Krzyżanowicach
- „Nauka dla każdego – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Tworkowie”
- „Wszyscy jesteśmy wyjątkowi – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zabełkowie”.

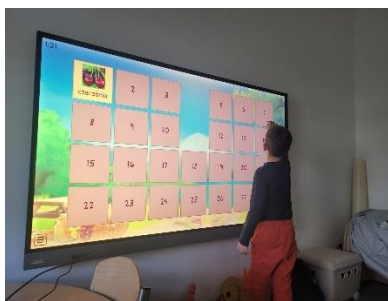
Projekty prowadzone w szkołach na terenie Gminy Krzyżanowice, które mają na celu wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez organizację zajęć dodatkowych, doposażenie placówki oraz podniesienie kompetencji i umiejętności wśród nauczycieli.

Grupą docelową, do której projekty są skierowane są uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Efekty projektów:

- Wsparcie dzieci w wieku szkolnym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej.
- Doposażenie placówki szkolnej.

Okres realizacji projektów: 01.07.2024 r. - 30.06.2026 r.

Zajęcie realizowane w ramach projektów z wykorzystaniem zakupionego sprzętu

Ponadto szkoły realizują programy: „Gorący posiłek w szkole”, „Laboratoria Przyszłości”, „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021 - 2025”, „Europejski Tydzień Sportu dla Wszystkich - Sportowy Turniej Miast i Gmin”, „Edukacja z wojskiem”.

Laptop dla ucznia

Najważniejszymi programami i projektami realizowanymi przez gminne przedszkola są:

- „Uniwersytet małego przedszkolaka - rozszerzenie zajęć w Przedszkolu w Krzyżanowicach oraz jego oddziałach zamiejscowych w Roszkowie i Nowej Wiosce”
- „W świecie wiedzy i wsparcia - zajęcia dodatkowe dla przedszkolaków z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Owsiszczech”
- „Wielkie możliwości małych ludzi - wsparcie edukacyjne przedszkolaków z Zespołu Szkolno- Przedszkolnego w Zabelkowie”
- „Rozwijamy i wspieramy - rozszerzenie oferty zajęć dodatkowych w Przedszkolu w Chałupkach”
- „Mały człowiek to wielkie możliwości - zajęcia rozszerzające i wspomagające w Przedszkolu w Tworkowie”

Celem projektów jest wsparcie edukacji przedszkolaków poprzez organizację zajęć dodatkowych dostosowanych do ich potrzeb. Placówki przedszkolne zostaną wyposażone w nowoczesne materiały dydaktyczne oraz sprzęt niezbędny do realizacji zajęć dodatkowych, w tym w place zabaw i ścieżki edukacyjne dla najmłodszych. Kadra pedagogiczna podniesie swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w szkoleniach.

Okres realizacji projektu: 01.12.2024 r. - 30.06.2026 r.

Ponadto przedszkola realizują programy: Program TOC dla Edukacji, Projekt „Klub Zdrowego Przedszkolaka”, Program „TRZYMAJ FORMĘ”, „Kubusiowi przyjaciele natury”, „Kodowanie” „Klucz do uczenia się”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Pszczółka-moja, twoja przyjaciółka” „Angielski jest fun-tastyczny” - ogólnopolski projekt z języka angielskiego.

5. KULTURA

Gminny Ośrodek Kultury w Krzyżanowicach ma swoją siedzibę w zrewitalizowanym budynku dawnej roszarni w Tworkowie. Celem działalności Ośrodka jest realizacja zadań własnych Gminy Krzyżanowice w zakresie organizowania i prowadzenia działalności kulturalnej na terenie gminy. GOK realizuje swoje zadania poprzez tworzenie, upowszechnianie i ochronę kultury oraz sztuki, rozwój i promocję turystyki, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej mieszkańców, umożliwienie kontaktu ze spuścizną kulturową naszego regionu oraz popularyzację kultury muzycznej i teatralnej.

Siedziba Gminnego Ośrodka Kultury - zrewitalizowany budynek dawnej roszarni

Działalność kulturalna w Gminie Krzyżanowice jest bardzo bogata. Realizowanych jest wiele projektów o charakterze kulturalnym, gdzie organizatorzy kładą szczególny nacisk na wielopłaszczyznowy rozwój tej dziedziny życia lokalnej społeczności. Szczególną uwagę zwraca się na kultywowanie tradycji i folkloru, a także na realizację działań promujących kulturę wysoką, nie zapominając o lokalnej twórczości i miejscowych artystach. Kalendarz działań kulturalnych jest bogaty w wydarzenia adresowane do każdej grupy społecznej. W 2024 roku zrealizowano blisko 40 wydarzeń kulturalnych. Cykliczne, wpisane w obraz Gminy Krzyżanowice wydarzenia kulturalne to:

- Koncert Poświęcony Pamięci Kompozytorów Franciszka Liszta i Ludwika van Beethovena;
- Tradycyjne Kiermasze Świąteczne;
- Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych;
- Dożynki gminy Krzyżanowice oraz w poszczególnych sołectwach
- Konkurs Godki Śląskiej;
- Spotkania folklorystyczne „Kiszenie kapusty” i „Szkubanie piyrza”;
- Inauguracja Roku Kulturalnego;
- Koncert „Wieczór przy świecach”;
- Konkursy i warsztaty rękodzieła, warsztaty wokalne;
- Spotkania wigilijne dla mieszkańców gminy.

Gmina dużą wagę przywiązuje do rozwoju działalności zespołów artystycznych, tanecznych i orkiestry, stwarzając odpowiednie warunki lokalowe oraz finansując ich działalność. Dzięki temu dzieci, młodzież i dorośli rozwijają swoje talenty i wrażliwość artystyczną.

*Koncert Laureatów Przeglądu Kolęd**Koncert Noworoczny**Przegląd teatrzyków przedszkolnych**Kiszenie kapusty**Festiwal Orkiestr Dętych**Kiermasz Wielkanocny*

Doceniając aktywność naszych mieszkańców co roku przyznawane są nagrody w dziedzinie kultury, gdzie laureatami są lokalni artyści, twórcy, grupy obrzędowe. W roku 2024 Nagrodę Wójta Gminy Krzyżanowice w Dziedzinie Kultury otrzymał Pan Georg Latton, artysta malarz i rzeźbiarz z Krzyżanowic, twórca m.in. pomnika Josepha von Eichendorffa w Raciborzu.

Inauguracja roku kulturalnego Gminy Krzyżanowice

❖ Święto plonów - dożynki gminne

Na początku września odbyły się coroczne dożynki Gminy Krzyżanowice, które tym razem gościły w miejscowości Bolesław. W wydarzeniu brały udział wszystkie 10 sołectw gminy. Każdy z nich uczestniczył w uroczystym korowodzie, prezentując stworzone przez przedstawicieli KGW wieńce dożynkowe. W dożynkach wzięli udział samorządowcy i parlamentarzyści z Polski jak i z zaprzyjaźnionych oraz gmin partnerskich z Czech.

Dożynki gminne w sołectwie Bolesław

1. ZESPÓŁ TANECZNY „UŚMIECH”

Gmina Krzyżanowice od wielu lat tworzy sprzyjające warunki do rozwoju działalności zespołów tanecznych. Zespół Taneczny „Uśmiech” działa nieprzerwanie od 36 lat, będąc jedną z najbardziej rozpoznawalnych i cenionych grup artystycznych w regionie. W roku 2024 zespół ten odniósł znaczące sukcesy na arenie krajowej i międzynarodowej, m.in. podczas:

- Mistrzostw Polski Mażorettek w Bytomiu,
- IV Międzynarodowego Zawrotu Głowy Mażorettek w Raciborzu,
- XVII Mistrzostw Europy Mażorettek IFMS w Raciborzu,
- Mistrzostw Europy MWF w Libercu.

Działalność Zespołu Tanecznego „Uśmiech” jest dowodem na wysoką jakość kultywowanych tradycji artystycznych oraz aktywnego promowania kultury i sportu w naszej gminie.

Zespół Uśmiech podczas występów

2. ORKIESTRA DĘTA GMINY KRZYŻANOWICE

Orkiestra Dęta Gminy Krzyżanowice od momentu swojego powstania aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu, regularnie koncertując na terenie gminy oraz w okolicznych miejscowościach. Dzięki wysokiemu poziomowi artystycznemu oraz zaangażowaniu członków zespołu, orkiestra cieszy się nieustannie uznaniem wśród mieszkańców i gości, będąc ważnym elementem lokalnej tożsamości kulturalnej. W roku 2024 Orkiestra Dęta wzięła udział w szeregu znaczących wydarzeń o charakterze zarówno religijnym, jak i świeckim. Do najważniejszych występów należy zaliczyć m.in. udział w Koncercie Pasyjnym, który wpisał się w obchody Wielkiego Postu, występy podczas lokalnych kiermaszów oraz uroczysty Koncert Noworoczny. Gmina Krzyżanowice systematycznie wspiera działalność orkiestry, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i finansowym. Zapewnienie odpowiednich warunków do rozwoju oraz dofinansowanie bieżącej działalności umożliwiają zespołowi kontynuację i poszerzanie jego działalności artystycznej, co ma istotne znaczenie dla pielęgnowania lokalnych tradycji i dziedzictwa kulturowego.

Orkiestra Dęta Gminy Krzyżanowice

3. WSPÓŁPRACA Z GMINAMI PARTNERSKIMI

Gmina Krzyżanowice współpracuje z ośmioma gminami partnerskimi, z którymi posiada podpisane umowy partnerskie. Wśród nich są czeskie gminy Piszcz, Szylerzowice i Hać oraz miasto Bogumin, a także węgierska gmina Ratka, niemieckie Seeshaupt, austriackie Aschach an der Donau oraz rumuńskie Bildeg. Współpraca opiera się na aktywnej wymianie doświadczeń i wspólnych inicjatywach realizowanych w ramach ustalonego kalendarza imprez i wydarzeń. Dzięki temu partnerzy koordynują organizację wydarzeń kulturalnych, sportowych oraz edukacyjnych, które promują tradycję, folklor oraz integrują społeczności lokalne.

Ponadto gminy partnerskie angażują się we wspólne projekty szkół i przedszkoli, co sprzyja budowaniu międzynarodowych więzi oraz rozwijaniu współpracy w obszarze edukacji. Ta zintegrowana i wielowymiarowa współpraca przyczynia się do wzmacniania relacji między gminami oraz wzbogaca życie kulturalne i społeczne mieszkańców.

Z naszymi czeskimi sąsiadami łączą nas nie tylko realizacje projektów transgranicznych, ale przede wszystkim kultywowane tradycje, kultura i wydarzenia znane na polsko-czeskim pograniczu. Współpraca między mieszkańcami, organizacjami społecznymi oraz na poziomie samorządowym polega przede wszystkim na wzajemnej pomocy, wymianie doświadczeń i celebrowaniu ważnych uroczystości.

Spotkanie z czeskimi partnerami - podsumowanie współpracy i omówienie planów wydarzeń na kolejne lata

Coroczny udział Gminy Krzyżanowice w tradycyjnym „Święcie kapusty” w węgierskiej Ratce jest stałym punktem międzynarodowego kalendarza imprez. Podczas wydarzenia przedstawicielki naszych gospodyń wiejskich przygotowują i promują polskie potrawy tj. bigos, czy gołąbki.

Wizyta delegacji gminy Krzyżanowice na „Święcie kapusty” w węgierskiej Ratce

Rumuńska gmina Beltiug co roku zaprasza Gminę Krzyżanowice do wspólnego świętowania podczas Festiwalu Wina. Reprezentacja Zespołu Tanecznego „Uśmiech” swoimi występami zawsze uświetnia program artystyczny tego wydarzenia.

Delegacja gminy Krzyżanowice na „Festiwalu wina” w Beltiug (Rumunia)

Cykliczne stały się także wyjazdy Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych na obozy strażackie organizowane w austriackim Aschach an der Donau. Młodzież z OSP z terenu Gminy Krzyżanowice bierze udział w strażackiej olimpiadzie, gdzie z powodzeniem radzi sobie w różnych sportowych konkurencjach.

Wyjazd Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej do Aschach (AT 15-18 sierpnia 2024)

4. AKTYWNOŚĆ ORGANIZACJI

Mieszkańcy gminy Krzyżanowice aktywnie uczestniczą w życiu społecznym poprzez działalność w licznych organizacjach społecznych. Do najważniejszych należą Ochotnicze Straże Pożarne, Ludowe Kluby Sportowe, Koła Wędkarskie, Koła Pszczelarskie oraz kluby DFK. Istotną rolę pełnią także Koła Emerytów, Rencistów i Inwalidów funkcjonujące w Krzyżanowicach, Chałupkach oraz Tworkowie. Ponadto, w każdej miejscowości gminy działają Koła Gospodyń Wiejskich, zlokalizowane w Bieńkowicach, Bolesławiu, Tworkowie, Owsiszczech, Nowej Wiosce, Krzyżanowicach, Roszkowie, Rudyszwałdzie, Zabełkowie oraz Chałupkach. Panie zrzeszone w Kołach Gospodyń Wiejskich aktywnie angażują się w życie społeczno-kulturalne gminy, wspierając organizację wydarzeń kulturalnych, dbając o pielęgnowanie lokalnych tradycji oraz reprezentując gminę podczas imprez zewnętrznych.

Kiermasz Wielkanocny

Reprezentacja KGW Chałupki w Ratce (Węgry)

Gmina Krzyżanowice może poszczycić się bogatym życiem sportowym, skupionym głównie wokół LKS. Na jej terenie działa sześć aktywnych klubów: LKS Tworków, LKS Krzyżanowice, LKS Owsiszcze, LKS Zabełków, LKS Ruch Bolesław oraz KS Kolejarski Chałupki. Kluby te nie tylko rywalizują w rozgrywkach ligowych, ale również aktywnie angażują się w życie lokalnej społeczności - promując zdrowy styl życia i integrując mieszkańców w każdym wieku.

Gmina każdego roku udziela klubom wsparcia finansowego w formie dotacji, które przeznaczone są na wspieranie kultury fizycznej i sportu w tym: bieżące funkcjonowanie, szkolenie zawodników oraz organizację wydarzeń sportowych. Dzięki temu możliwe jest systematyczne rozwijanie pasji u dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców.

IX Halowy Turniej Piłki Nożnej Seniorów o Puchar Wójta Gminy Krzyżanowice

5. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ

Sieć biblioteczna Gminy Krzyżanowice obejmuje Gminną Bibliotekę Publiczną w Krzyżanowicach oraz filie w Tworkowie, Chałupkach i Bieńkowicach. Biblioteka zapewnia mieszkańcom gminy dostęp do książek, informacji i wiedzy, wspierając rozwój czytelnictwa i życia kulturalnego. Działa zarówno samodzielnie, jak i we współpracy z innymi instytucjami oświatowymi i kulturalnymi.

W 2024 roku biblioteka zrealizowała kilka ważnych programów. W ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 zakupiono 1 391 woluminów oraz 19 audiobooków, a także zapewniono dostęp do e-booków i audiobooków przez Legimi. Wartość dofinansowania wyniosła 13 461 zł, a wkład własny 25 500 zł. Biblioteka pozyskała również dotację w wysokości 5 150 zł na projekt „Pszczółka - moja, twoja, nasza przyjaciółka” z programu „Działaj Lokalnie”. Ponadto, wzięła udział w ogólnopolskiej kampanii promującej czytelnictwo „Mała książka - wielki człowiek” skierowanej do dzieci w wieku 3-6 lat.

Biblioteka organizowała także szereg wydarzeń promujących czytelnictwo, w tym „Czytanie na Polanie”, „Cała Polska czyta dzieciom”, „Tata też czyta”, „Akcję Żonkile” i „Czytamy Muminki”. Zorganizowano również Tydzień Bibliotek, Ogólnopolski Tydzień Biblioterapii oraz liczne warsztaty literacko-plastyczne i edukacyjne, m.in. z okazji Światowego Dnia Wody.

STATYSTYKA

STRUKTURA KSIĘGOZBIORU			
Ogółem	Literatura piękna dla dzieci	Literatura piękna dla dorosłych	Literatura popularnonaukowa i naukowa
49096	16534	20161	12401

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. biblioteki zarejestrowały 1245 czytelników, co stanowi:

Struktura czytelników wg wieku

Do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	Powyżej 60 lat	Razem
117	308	86	69	47	231	189	198	1245

Źródło: opracowanie własne

Struktura czytelników wg zajęcia

Czytelnicy uczący się	Czytelnicy pracujący	Pozostali czytelnicy
613	393	239

Źródło: opracowanie własne

W 2024 r. biblioteki zarejestrowały 22 252 wypożyczeń książek, w tym:

- literatury pięknej dla dzieci - 10 826 woluminów,
- literatury pięknej dla dorosłych - 9 853 woluminów,
- literatury popularnonaukowej - 1 573 woluminów.

Zajęcia biblioteczne dla dzieci

6. TURYSTYKA, ZABYTKI, REKREACJA I SPORT

Gmina Krzyżanowice wyróżnia się szczególną dbałością o zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego oraz zabytków. W minionym roku zrealizowano szereg inwestycji mających na celu renowację i zabezpieczenie obiektów o wartości historycznej. Gmina dysponuje licznymi atrakcjami turystycznymi oraz organizuje cykliczne imprezy o charakterze turystycznym i rekreacyjnym, które przyciągają gości i mieszkańców, jednocześnie podnosząc atrakcyjność regionu. Dzięki tym działaniom Krzyżanowice budują trwały potencjał turystyczny i kulturalny, sprzyjający rozwojowi społeczno-gospodarczemu gminy.

Rządowy Program Odbudowy Zabytków jest to Program, który wspiera samorządy w poprawie stanu, odbudowie i remontach obiektów zabytkowych przyczyniając się tym samym do poprawy ich stanu i uchroni przed degradacją i niszczeniem.

Gmina Krzyżanowice w ramach I i II edycji naboru wniosków z tego rządowego programu otrzymała 4 wstępne promesy na udzielenie dotacji dla zabytków sakralnych. Zadania w Parafii Owsiszczce, Krzyżanowice i Bieńkowice zostały zrealizowane w 2024 r.

— **„Remont elewacji, osuszanie oraz malowanie wewnątrz zabytkowego Kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Owsiszczach”**

- koszt zadania 99 961,98 zł
- uzyskana dotacja:
Rządowy Program Odbudowy Zabytków - 97 962,74 zł
Budżet gminy: 1 999,24 zł

W ramach realizacji zadania były wykonane prace związane z wykonaniem częściowego remontu zawilgoconych ścian i malowaniu wewnątrz Kościoła Parafialnego.

— **„Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich barokowych elementów w zabytkowym Kościele pw. św. Anny w Krzyżanowicach”**

- koszt zadania - 154 000,00 zł
- uzyskana dotacja:
Rządowy Program Odbudowy Zabytków - 150 000,00 zł
Budżet gminy: 4 000,00 zł

Przedmiotem zadania była renowacja 14 stacji Drogi Krzyżowej i Ambony znajdujących się w kościele parafialnym w Krzyżanowicach. Oba elementy w skutek upływu czasu utraciły niestety swój żywy wygląd i blask, stąd też wymagały gruntownej konserwacji.

— **„Wykonanie prac wykończeniowych elewacji zewnętrznej oraz odrestaurowanie wejścia zabytkowej plebanii przy kościele parafialnym w Bieńkowicach”**

- koszt zadania - 151 004,79 zł
- uzyskana dotacja:
Rządowy Program Odbudowy Zabytków - 147 984,69 zł
Budżet gminy: 3 020,10 zł

Przedmiotem zadania było wykończenie elewacji oraz odrestaurowanie wejścia zabytkowej plebanii znajdującej się w niedalekim sąsiedztwie kościoła parafialnego, w tym:

- wykonanie remontu ścian elewacji,
- nałożenie tynków,
- wykonanie i montaż sztukaterii zgodnie z projektem budowlanym.

— **Zadanie w trakcie realizacji - „Wykonanie prac zabezpieczających zabytkowego Budynku Bramnego należącego do Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Maryi Nieustającej Pomocy w Krzyżanowicach”**

- koszt zadania - 998 999,95 zł
- uzyskana dotacja:
Rządowy Program Odbudowy Zabytków - 979.019,95 zł
Budżet gminy: 19 980,00 zł

Kościół w Owsiszczech po remoncie

Plebania w Bieńkowicach po remoncie

Kościół w Krzyżanowicach po renowacji stacji drogi krzyżowej

Prace przy Budynku Bramnym

WYDARZENIA O CHARAKTERZE TURYSTYCZNYM

- Jarmark na granicy Chałupki - Bohumin,
- Międzynarodowy Zlot Pojazdów Zabytkowych w Zabelkowie,
- Otwarcie Meandrów rzeki Odry - spływ kajakowy,
- Rajdy rowerowe,
- Międzynarodowe i Powiatowe Zawody Sikawek Konnych w Bieńkowicach,
- Wernisaż i wystawa "Miasto Kołobrzeg" Herberta Berlika.

Jarmark na granicy Chałupki - Bohumin

Otwarcie sezonu rowerowego

Zlot pojazdów zabytkowych

7. ZREALIZOWANE INWESTYCJE

W 2024 roku Gmina Krzyżanowice zrealizowała szereg działań inwestycyjnych i remontowych, mających na celu systematyczną poprawę jakości życia mieszkańców lokalnej społeczności. Poniżej przedstawiamy wykaz zrealizowanych zadań, z podziałem na poszczególne sołectwa.

BIEŃKOWICE	
Przebudowa ul. Rzemieśniczej i Wojnowskiej w Bieńkowicach	2 887 773,40
Remont chodnika na ul. Odrzańskiej w Bieńkowicach - etap II - fundusz sołecki	51 608,23
Remont utwardzenia ścieżki rowerowej Hroza na odcinku 250 m w sołectwie Bieńkowice	44 846,34
Doprowadzenie do przejezdności dróg transportu rolnego w sołectwie Bieńkowice	19 962,00
Zagospodarowanie terenu na centrum sportowo-rekreacyjne w Bieńkowicach - zadanie w trakcie realizacji	3 060 969,39

BOLESŁAW	
Remont pomieszczeń na parterze świetlicy wiejskiej w Bolesławiu - garaż OSP - fundusz sołecki	36 559,14
Wymiana drzwi w garażu OSP	2 000,00
Regeneracja nawierzchni działki nr 123; 124; 127/2; 128/2 w Bolesławiu - teren komunalny gminy	8 640,00
Malowanie i płytkowanie pomieszczenia budynku komunalnego przy ulicy Głównej 40 w Bolesławiu	7 000,00
Remont dróg transportu rolnego	11 685,00

TWORKÓW	
Dostawa i montaż urządzenia zabawowego dla dzieci w ramach realizacji zadania pn. Modernizacja ogólnodostępnego placu zabaw znajdującego się w Tworkowie przy ul. Zamkowej - fundusz sołecki	21 574,20
Zagospodarowanie terenu placu zabaw w związku z realizacją zadania pn. Modernizacja ogólnodostępnego placu zabaw znajdującego się w Tworkowie przy ulicy Zamkowej"	30 000,00
Wymiana kotła gazowego w budynku LKS w Tworkowie	29 259,82
Modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko - Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej w Tworkowie	622 485,78
Remont drogi transportu rolnego	4 280,40

OWSISZCZE	
Remont pomieszczeń na parterze świetlicy wiejskiej w Owsiszczach wraz z remontem terenu przy świetlicy - fundusz sołecki	51 687,00

KRZYŻANOWICE	
Remont ul. Poprzecznej w Krzyżanowicach	874 186,73
Budowa żłobka przy przedszkolu w Krzyżanowicach - zadanie ukończone w 2025 r.	1 750 858,19
Utwardzenie działki drogowej 415/5 w Krzyżanowicach	39 995,66
Zakup specjalnej suszarki do suszenia ubrań bojowych wraz z zestawem pomp dozujących pralnicę - fundusz sołecki	15 000,00
Zakup namiotów w ramach realizacji zadania zakup wyposażenia do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Krzyżanowice - fundusz sołecki	17 154,51
Kompleksowy remont pokrycia dachowego na budynku remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Krzyżanowicach	63 346,44
Zakup 15 kompletów biesiadnych w ramach realizacji zadania zakup wyposażenia do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Krzyżanowice - fundusz sołecki	9 575,55
Zakup wyposażenia do Żłobka w Krzyżanowicach	113 448,59
Wykonanie mebli do pomieszczeń żłobka w Krzyżanowicach	32 030,00
Utwardzenie terenu działki nr 678/7; 678/8 w Krzyżanowicach	98 864,52
Montaż głównego wyłącznika PPOŻ w budynku komunalnym przy ulicy Wyzwolenia 1 w Krzyżanowicach - działka 678/7	24 354,00
Montaż monitoringu wizyjnego na terenie komunalnym gminy PKP w Krzyżanowicach przy ul. Kolejowej 45	13 429,14
Remont umocnienia skarpy drogi transportu rolnego w Krzyżanowicach	16 728,00
Modernizacja drogi transportu rolnego ul. 1 Maja w Krzyżanowicach	104 495,57
Awaryjny remont przepustu na drodze transportu rolnego w Krzyżanowicach	4 304,98
Wałowanie drogi transportu rolnego w rejonie RSP w Krzyżanowicach	4 305,00
Budowa suchego zbiornika retencyjnego na rowie H14 w Krzyżanowicach - zadanie zakończone w 2025 r.	2 087 367,20

NOWA WIOSKA	
Wykonanie magazynku gospodarczego na potrzeby sołectwa - fundusz sołecki	9 999,86
Remont i doposażenie pomieszczeń w świetlicy wiejskiej w Nowej Wiosce - fundusz sołecki	18 170,00
Remont drogi transportu rolnego w rejonie ul. Młodzieżowej w Nowej Wiosce	4 255,80

ROSZKÓW	
Zakup 8 kompletów biesiadnych w ramach realizacji zadania zakup wyposażenia do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Roszków - fundusz sołecki	5 620,02
Zakup namiotów w ramach realizacji zadania zakup wyposażenia do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Roszków - fundusz sołecki	15 942,53
Zakup wyposażenia do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Roszków tj. głośnik, statyw kolumnowy, mikrofon, statyw do mikrofonu, dystrybutor do napojów - fundusz sołecki	11 871,30

RUDYSZWAŁD	
Zakup mat antypoślizgowych do pomieszczeń znajdujących się na parterze świetlicy wiejskiej w Rudyszwałdzie - fundusz sołecki	10 000,00
Doposażenie kuchni Koła Gospodyń Wiejskich w Rudyszwałdzie - fundusz sołecki	10 000,00
Remont wiaty sołeckiej znajdującej się przy budynku świetlicy wiejskiej w Rudyszwałdzie - fundusz sołecki	24 104,00
Modernizacja oświetlenia w związku z realizacją zadania: „Remont wiaty sołeckiej znajdującej się przy budynku świetlicy wiejskiej w Rudyszwałdzie - fundusz sołecki	6 200,00
Doposażenie boiska w Rudyszwałdzie - inicjatywa sołecka	97 986,58
Wymiana pokrycia dachowego z papy na budynku komunalnym przy ulicy Głównej w Rudyszwałdzie - działka 234	21 529,26
Zagospodarowanie terenu działki nr 72, 73 w Rudyszwałdzie	21 599,96

ZABELKÓW	
Zakup siatki do piłkochwyłów LKS - fundusz sołecki	9 456,00
Udostępnienie wieży widokowej po powodzi	10 499,76
Utworzenie pobocza na ul. Spacerowej w Zabelkowie wraz z odprowadzeniem wód opadowych - etap IV - fundusz sołecki	44 802,08
Remont dróg transportu rolnego	4 182,00
Modernizacja infrastruktury drogowej poprzez przebudowę dróg w sołectwie Chałupki i Zabelków	3 421 463,05

CHAŁUPKI	
Modernizacja infrastruktury drogowej poprzez przebudowę dróg w sołectwie Chałupki i Zabelków	4 954 691,95
Podniesienie efektywności energetycznej budynku świetlicy w Chałupkach przy ulicy Fabrycznej 5" - inicjatywa antysmogowa	239 957,81
Dostawa i montaż urządzenia zabawowego dla dzieci w ramach realizacji zadania pn. Modernizacja ogólnodostępnego placu zabaw znajdującego się na terenie Wiejskie Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach - fundusz sołecki	38 732,70

Zagospodarowanie terenu placu zabaw w związku z realizacją zadania pn. Modernizacja ogólnodostępnego placu zabaw znajdującego się na terenie Wiejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach - fundusz sołecki	14 197,84
Wymiana kotła gazowego w budynku LKS w Chałupkach	19 492,23
Prace remontowe na terenie boiska KS Kolejarz Chałupki	98 592,34
Prace remontowe na terenie Wiejskim Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach - działka 253/3; 253/2"	12 308,27
Wykonanie prac remontowych w budynku komunalnym w Chałupkach - 253/1	12 133,59
Wymiana bojlera c. w. u. w budynku KS Kolejarz Chałupki	8 917,50
Rozbudowa monitoringu przy Wiejskim Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach - budynek komunalny	8 091,92
Remont toalet przy Meandrach po powodzi	12 915,00
Usunięcie szkód w budynku po pożarze samochodu na przejściu granicznym w Chałupkach - budynek komunalny gminy	7 134,00
Remont umocnienia rowu na działce nr 1184/1 pomiędzy dz. 364/1 i dz. 264 w Chałupkach	6 199,20
Remont dróg transportu rolnego	9 963,00

SUMA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH, ZADAŃ WYMIENIONYCH
W POWYŻSZYCH TABELACH WYNOŚI

21 287 437,89 ZŁ

Poniżej przedstawiamy uszczegółowienie wybranych inwestycji.

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPOŁECZNĄ

W ramach infrastruktury społecznej w 2024 roku wykonano termomodernizację budynku świetlicy w Chałupkach w ramach zadania pn. „Podniesienie efektywności energetycznej budynku świetlicy w Chałupkach przy ulicy Fabrycznej 5. Zadanie finansowane w 100% ze środków z budżetu Województwa Śląskiego w Konkursie „Inicjatywa Antysmogowa” w 2024 roku w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza. Wykonano termoizolację dachu, wymianę rynien i rur spustowych, stolarki okiennej oraz termomodernizację ścian.

Budynek świetlicy po termomodernizacji

Ponadto zrealizowano zadanie „Doposażenie boiska w Rudyszwałdzie” współfinansowane przy pomocy środków z budżetu Województwa Śląskiego w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka” w 2024 roku. W ramach zakresu zadania wykonano dostawę i montaż kontenera gospodarczego, zadaszenie przy budynku gospodarczym, nawierzchnię utwardzoną wokół kontenera.

Doposażenie boiska w Rudyszwałdzie

W 2024 roku rozpoczęto także realizację zadania „Zagospodarowanie terenu na centrum sportowo - rekreacyjne w Bieńkowicach”, które jest w trakcie realizacji.

Zadanie obejmujące budowę budynku zaplecza sportowego wraz z zagospodarowaniem terenu wokół. W ramach zagospodarowania terenu będą wykonane drogi i place, urządzenia techniczne, bezodpływowy zbiornik wybieralny, przyłącza wody i kanalizacji deszczowej, instalacje zewnętrzne: kanalizacji deszczowej, kanalizacji sanitarnej, oświetlenie terenu oraz zagospodarowanie zielenią parkową.

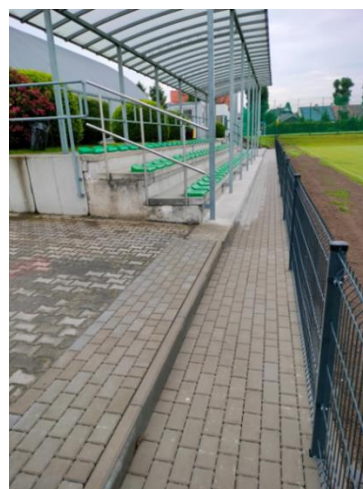
Budowa budynku w Bieńkowicach

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ SPORTOWĄ

W 2024 roku wykonana została modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko - Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej w Tworkowie. W ramach zadania dokonano: wymianę nawierzchni ze sztucznej trawy boiska do piłki nożnej, wyrównanie podłoża, wymianę siatki ślimakowej wokół boiska do piłki nożnej, wymianę siatki polipropylenowej istniejących piłkochwyłów, mycie boiska wielofunkcyjnego wraz z malowaniem linii. Gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 224 900,00 zł ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu modernizacji kompleksów sportowych „Moje Boisko -Orlik 2012” - Edycja 2023.

Modernizacja Orlika

Ponadto na terenie boiska sportowego KS Kolejarz Chałupki wykonano prace remontowe m. in. wymieniono ogrodzenie od strony świetlicy, a także utwardzono teren pod trybunami. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa użytkowników obiektu.

Prace remontowe na terenie boiska sportowego KS Kolejarz Chałupki

W 2024 roku zrealizowano montaż kotłów gazowych polegających na wymianie kotłów i bojlera w budynkach LKS w Tworkowie oraz w budynku KS Kolejarz Chałupki.

*Kotłownie gazowe LKS Tworków,
KS Kolejarz Chałupki*

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ DLA DZIECI

W 2024 roku w ramach funduszu sołeckiego dokonano modernizacji placów zabaw przy WCWiR w Chałupkach oraz Nivea przy ul. Zamkowej w Tworkowie. Nowe zestawy na placach zabaw zostały zamontowane, a dzięki nim miejsca te zyskały na atrakcyjności. Nowa infrastruktura pozwoli naszym najmłodszym mieszkańcom na zabawę, przyczyniając się jednocześnie do doskonalenia wzorców ruchowych i nabywania większej świadomości swojego ciała.

Chałupki

Tworków

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ OŚWIATOWĄ

W 2024 roku rozpoczęto realizację zadania: „Budowa żłobka przy przedszkolu w Krzyżanowicach”. Prace zostały ukończone w 2025 roku. Nowo powstały budynek składa się z pomieszczenia salki pobytu dziennego, komunikacji i zaplecza sanitarnego dla personelu i podopiecznych. Powierzchnia użytkowa budynku to 167,18 m².

Żłobek, zdjęcia z placu budowy

8. INFRASTRUKTURA DROGOWA

Gmina Krzyżanowice dysponuje około 86 km dróg gminnych, które są systematycznie remontowane i modernizowane. Z każdym rokiem ich stan oraz standard ulegają poprawie, a obecnie są oceniane jako dobre lub bardzo dobre. Potrzeby w zakresie remontów są na bieżąco monitorowane, a drogi regularnie poddawane pracom naprawczym. Gmina, w miarę dostępnych środków, realizuje inwestycje związane z przebudową dróg. Jednocześnie podejmujemy działania mające na celu poprawę stanu technicznego oraz bezpieczeństwa na drogach wyższej kategorii. Co roku Gmina udziela także pomocy finansowej na remonty dróg powiatowych znajdujących się na jej terenie.

- Łączne nakłady w 2024 r. na drogi to **12 969 863,08 zł**
- Łączna długość przebudowanych w 2024 r. dróg gminnych i powiatowych: **9,069 km** (część dróg jest jeszcze w trakcie prac, które zakończone zostaną w 2025 r.)
- Łączna długość przebudowanych chodników w 2024 r.: **1,317 km**

W 2024 roku przebudowano łącznie 9,069 km w tym:

- 3,6 km dróg powiatowych: Tworków - Bolesław, Bieńkowice ul. Bojanowska
- 5,47 km dróg gminnych: Modernizacja infrastruktury drogowej Chałupki i Zabełków, Krzyżanowice ul. Poprzeczna, Bieńkowice ul. Rzemieślnicza i Wojnowska, Bolesław ul. Społeczna
- 1,317 km chodników: Bieńkowice ul. Odrzańska, Zabełków ul. Spacerowa, Bieńkowice ul. Rzemieślnicza, ul. Wojnowska, Krzyżanowice ul. Poprzeczna, Zabełków ul. Długa.

❖ „Remont ul. Poprzecznej nr 612513S w Krzyżanowicach”

Zakres zadania:

- wykonanie podbudowy oraz jezdni o nawierzchni bitumicznej na długości 280 m,
- remont istniejącej kanalizacji deszczowej,
- remont zjazdów do posesji w granicach pasa drogowego,
- remont nawierzchni chodnika wraz z podbudową.

Wartość zadania: 874 186,73 zł

Dofinansowanie - Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg: 476 405,45 zł

Krzyżanowice ul. Poprzeczna - przed i po zakończeniu robót

❖ „Przebudowa ul. Rzemieślniczej i Wojnowskiej w Bieńkowicach”

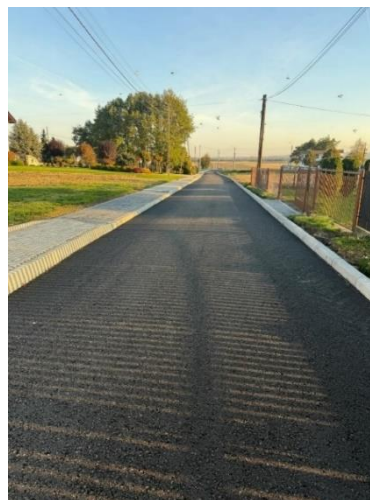
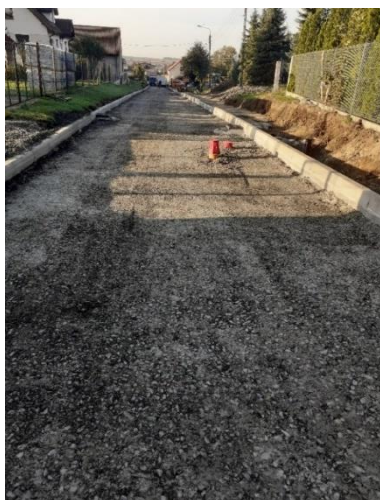
Zakres zadania:

- przebudowa dwóch odcinków dróg o łącznej długości 909 m,
- wymiana nawierzchni bitumicznej jezdni oraz chodnika wraz z podbudową,
- przebudowa zjazdów do posesji w granicach pasa drogowego,
- remont istniejącej kanalizacji deszczowej wraz z wymianą studni rewizyjnych i studzienek ściekowych,
- wykonanie chodnika z kostki brukowej na łączniku ul. Wojnowskiej z Rzemieślniczą,
- przebudowa tarczy skrzyżowania ul. Rzemieślniczej z DK45.

Wartość zadania: 2 887 773,40 zł

Dofinansowanie: z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg - 1 721 870,78 zł

Bieńkowice ul. Rzemieślnicza - w trakcie i po zakończonych pracach

❖ „Modernizacja infrastruktury drogowej, poprzez przebudowę dróg w sołectwach Chałupki i Zabelków - poprawa bezpieczeństwa użytkowników ruchu drogowego”

Gmina Krzyżanowice w ramach drugiej edycji pilotażowego naboru do Rządowego Funduszu Polski Ład pozyskała środki w wysokości 8 mln zł na przebudowę dróg w sołectwach Chałupki i Zabelków o łącznej długości ok 3,5 km. W ramach inwestycji przebudowane zostały: ul. Spacerowa, Odrzańska, Poprzeczna, Vajdy, Zabelkowska wraz ze skrzyżowaniem i Kwiatowa w Chałupkach, a także ul. Długa, Ogrodowa i Spacerowa w Zabelkowie.

Wartość zadania: 8 376 154,99 zł

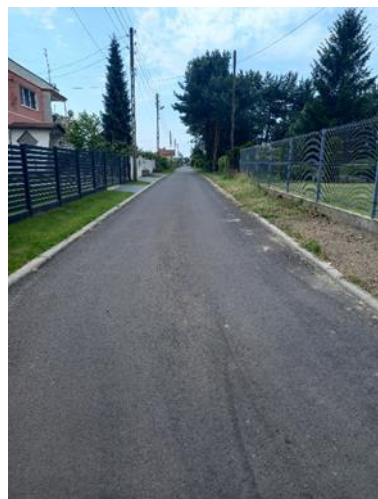
Dofinansowanie - Rządowy Fundusz Polski Ład 7 600 000,00 zł

Chałupki ul. Spacerowa

Chałupki ul. Kwiatowa

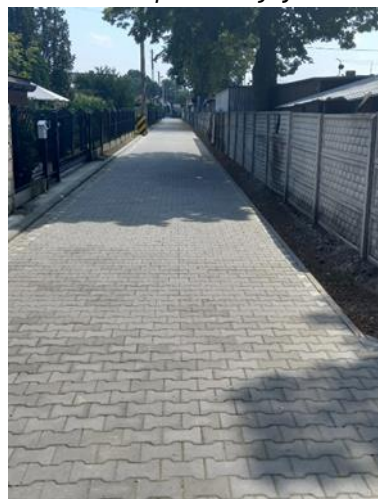
Chałupki ul. Vajdy

Chałupki ul. Zabelkowska

Chałupki ul. Poprzeczna

Zabelków ul. Ogrodowa

Zabetków ul. Spacerowa

Zabetków ul. Długa

Chałupki ul. Odrzańska

- ❖ W roku 2024 r. rozpoczęła się realizacja prac dot. zadania: „**Modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Krzyżanowice**”. Z końcem roku zakończyła się przebudowa ul. Spółecznej w Bolesławiu.

Zakres zadania - przebudowa łącznie około 2,5 km dróg:

- 1) ul. Spółecznej w Bolesławiu
- 2) ul. Wrzosowej w Nowej Wiosce
- 3) ul. 1 Maja w Krzyżanowicach
- 4) sięgacza ul. Głównej w Tworkowie
- 5) ul. Słonecznej w Roszkowie
- 6) ul. Polnej w Owsiszczech
- 7) ul. Cichej w Rudyszwałdzie

Wartość zadania: 5 346 956,86 zł

Dofinansowanie - Rządowy Fundusz Polski Ład - 5 079 609,08 zł

Kontynuacja przebudowy następnych odcinków w roku 2025.

Bolesław, ul. Spółeczna przed i po zakończeniu robót w Bolesławiu

Współpraca z Powiatem Raciborskim

Gmina Krzyżanowice wraz z Powiatem Raciborskim zrealizowała w 2024 r. następujące inwestycje:

- ❖ Przebudowa drogi powiatowej nr 3529S na odcinku od DK 45 w Tworkowie do początku obszaru zabudowanego Borucina. Zakończenie w roku 2024. W ramach zadania przebudowano odcinek drogi o długości 3 519 m, w części przebudowa pełnej konstrukcji jezdni, w części przebudowa nawierzchni jezdni oraz w części jej poszerzenie, przebudowa skrzyżowań, zjazdów z drogi, wykonanie nowych oraz przebudowa istniejących chodników, przebudowa lub remont elementów odwodnienia, remont istniejących przepustów pod jezdnią i zjazdami, remont istniejących rowów, profilowanie skarp i odmulanie, zabudowa oświetlenia przejść dla pieszych wraz z oznakowaniem.

W 2022 r. podpisano umowę na realizację zadania. Udział Gminy wynosi 1 886 477,26 zł (z czego 1 100 000,00 zł został przekazany w 2023 r., a 786 477,26 zł w 2024 r.).

Wartość zadania: 8 844 540,86 zł

Dofinansowanie: Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 4 403 258,10 zł

DP 3529 S Tworków - Bolesław

- ❖ Modernizacja odcinka drogi powiatowej Bieńkowice - Bojanów na terenie gminy wykorzystywanej jako dojazd do gruntów rolnych w gminie Krzyżanowice, sołectwie Bieńkowice. Na terenie Gminy Krzyżanowice przebudowie uległ odcinek na dł. 98 m.

Środki przekazane przez Gminę Krzyżanowice:

16 704,97 zł

Wartość zadania:

333 227,62 zł

Środki budżetu Woj. Śląskiego 168 000,00 zł

*Droga Bieńkowice-Bojanów
po remoncie*

9. FUNDUSZ SOŁECKI ORAZ ŚRODKI SOŁECKIE

Fundusz sołecki w Gminie Krzyżanowice

W budżecie Gminy Krzyżanowice uwzględniono również inwestycje realizowane w poszczególnych sołectwach w ramach tzw. funduszu sołeckiego. Środki te pochodzą z budżetu gminy i muszą być zgodne z założeniami planu społeczno-gospodarczego oraz ogólną polityką gminy. Każde sołectwo dysponuje określoną kwotą, wyliczoną na podstawie liczby jego mieszkańców.

Fundusz sołecki umożliwia mieszkańcom aktywne współdecydowanie o kierunkach rozwoju ich najbliższego otoczenia. Stanowi również cenne źródło informacji o lokalnych potrzebach i jest ważnym narzędziem budowania społeczeństwa obywatelskiego.

Środki funduszu sołeckiego są wyodrębnione w budżecie Gminy Krzyżanowice, a gmina może ubiegać się o częściowy ich zwrot z budżetu państwa za pośrednictwem Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach. Przyznanie środków na realizację zadań w danym roku budżetowym poprzedzone jest podjęciem przez sołectwo uchwały o ich przeznaczeniu oraz złożeniem wymaganej dokumentacji do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

L.p.	Nazwa sołectwa	Wysokość środków przypadających na dane sołectwo
1.	Bieńkowice	51 608,23 zł
2.	Bolestaw	36 559,14 zł
3.	Chałupki	54 775,54 zł
4.	Krzyżanowice	50 315,46 zł
5.	Nowa Wioska	28 169,86 zł
6.	Owsiszczce	51 687,00 zł
7.	Roszków	33 433,85 zł
8.	Rudyszwałd	50 304,00 zł
9.	Tworków	54 796,20 zł
10.	Zabełków	54 258,08 zł
Razem		465 907,36 zł

Źródło: opracowanie własne

**W ramach wydatków Funduszu sołeckiego przypadającego dla sołectw w 2024 roku
zrealizowano następujące zadania:**

Dział / Rozdział	Sołectwo / Nazwa realizowanego zadania	Kwota	Wykonanie
600	Transport i łączność	99 622,60	96 410,31
60016	Drogi publiczne i gminne	99 622,60	96 410,31
	BIENKOWICE - Remont chodnika na ul. Odrzańskiej w Bieńkowicach - Etap II	54 811,30	51 608,23
	ZABELKÓW - Utwardzenie poboczy na ul. Spacerowej w Zabelkowie wraz z odprowadzeniem wód opadowych - ETAP IV	44 811,30	44 802,08
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	15 000,00	15 000,00
75412	Ochotnicze straże pożarne	15 000,00	15 000,00
	KRZYŻANOWICE - Zakup specjalnej suszarki do suszenia ubrań bojowych, wraz z zestawem pomp dozujących pralnicę	15 000,00	15 000,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	125 057,50	124 959,97
90095	Pozostała działalność	125 057,50	124 959,97
	KRZYŻANOWICE - Zakup wyposażenia potrzebnego do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Krzyżanowice - zakup 2 namiotów	26 811,31	17 154,51
	KRZYŻANOWICE - Zakup wyposażenia potrzebnego do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Krzyżanowice - zakup 15 kpl ławek		9 575,55
	NOWA WIOSKA - Wykonanie magazynku gospodarczego na potrzeby sołectwa	10 000,00	9 999,86
	ROSZKÓW - Zakup wyposażenia potrzebnego do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Roszków - zakup 2 namiotów	33 434,89	15 942,53
	ROSZKÓW - Zakup wyposażenia potrzebnego do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Roszków - zakup 8 kpl ławek		5 620,02
	ROSZKÓW - Zakup wyposażenia potrzebnego do organizacji imprez plenerowych oraz promocji sołectwa Roszków - zakup sprzętu m. głośniki, statyw kolumnowy, mikrofony, dystrybutor do napojów		11 871,30
	TWORKÓW - Modernizacja ogólnodostępnego placu zabaw znajdującego się w Tworkowie przy ul. Zamkowej - zagospodarowanie i wymiana urządzenia zabawowego	54 811,30	54 796,20
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	211 876,14	211 495,68
92109	Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	211 876,14	211 495,68
	BOLESŁAW - Remont pomieszczeń na parterze świetlicy wiejskiej w Bolesławiu - remont garażu	36 559,14	36 559,14
	CHAŁUPKI - Modernizacja ogólnodostępnego placu zabaw znajdującego się na terenie Wiejskiego Centrum Wypoczynku i Rekreacji w Chałupkach - zagospodarowanie i wymiana urządzenia zabawowego	54 811,30	54 775,54
	NOWA WIOSKA - Remont i doposażenie pomieszczeń w świetlicy wiejskiej w Nowej Wiosce.	18 447,06	18 170,00
	OWSISZCZE - Remont pomieszczeń na parterze świetlicy wiejskiej w Owsiszczach wraz z remontem terenu przy świetlicy	51 687,06	51 687,00
	RUDYSZWAŁD - Doposażenie kuchni Koła Gospodyń Wiejskich w Rudyszwałdzie - zakup okapu do kuchni	10 000,00	10 000,00
	RUDYSZWAŁD - Remont wiaty sołeckiej znajdującej się przy budynku świetlicy wiejskiej w Rudyszwałdzie	30 371,58	30 304,00
	RUDYSZWAŁD - Zakup mat antypoślizgowych do pomieszczeń znajdujących się na parterze świetlicy wiejskiej w Rudyszwałdzie	10 000,00	10 000,00
926	Kultura fizyczna	23 000,00	18 041,40
92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu	23 000,00	18 041,40
	KRZYŻANOWICE - Wykonanie zadania trybun wolnostojących na terenie boiska LKS Krzyżanowice	13 000,00	8 585,40
	ZABELKÓW - Zakup siatki do piłkochwyłów LKS	10 000,00	9 456,00
RAZEM:		474 556,24	465 907,36

Za zadania zrealizowane w 2024 roku procent zwrotu wynosi dokładnie 40%, co przy kwocie wydatków na poziomie 465 907,36 zł, daje zwrot do budżetu gminy w wysokości **186 362,94 zł**.

Środki sołeckie

W budżecie Gminy Krzyżanowice wyodrębnia się tzw. środki sołeckie, są to środki, do dyspozycji sołectwa, które przeznaczone są na wydatki bieżące, związane z upiększeniem, utrzymaniem porządku oraz awaryjnymi wydatkami bieżącymi sołectwa. Poniżej, prezentujemy kwoty przyznane poszczególnym sołectwom w ramach środków sołeckich na rok 2024.

SOŁECTWO	KWOTA PODSTAWOWA	KWOTA DODATKOWA	ŚRODKI SOŁECKIE NA 2024
Bieńkowice	9 128,00	2 738,40	11 866,40
Boleśław	3 712,00	1 113,60	4 825,60
Chałupki	12 648,00	3 794,40	16 442,40
Krzyżanowice	15 320,00	4 596,00	19 916,00
Nowa Wioska	2 552,00	765,60	3 317,60
Owsiszcze	5 936,00	1 780,80	7 716,80
Roszków	3 256,00	976,80	4 232,80
Rudyszwałd	5 784,00	1 735,20	7 519,20
Tworków	20 848,00	6 254,40	27 102,40
Zaberków	6 784,00	2 035,20	8 819,20
RAZEM	85 968,00	25 790,40	111 758,40

Źródło: opracowanie własne

10. UDZIAŁ ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH W BUDŻECIE GMINY KRZYŻANOWICE

Działania podejmowane przez Gminę w znacznym stopniu opierają się na realizacji projektów, w ramach których pozyskiwane są środki zewnętrzne. Gmina należy do grona liderów w zakresie wdrażania projektów współfinansowanych ze środków unijnych, transgranicznych oraz krajowych, wyróżniając się zarówno liczbą, jak i różnorodnością realizowanych przedsięwzięć.

Projekty te są realizowane m.in. w ramach programów współpracy transgranicznej INTERREG Czecho- Polska 2021-2027, Lokalnej Grupy Działania „Morawskie Wrota”, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) oraz Funduszy Europejskich dla Śląskiego. Obejmują one zarówno zadania inwestycyjne, jak i organizację wydarzeń oświatowych, kulturalnych, społecznych i sportowych.

Równocześnie Gmina podejmuje intensywne działania zmierzające do pozyskiwania środków krajowych dostępnych w ramach programów rządowych, marszałkowskich oraz innych mechanizmów wsparcia.

**POZYSKANE ŚRODKI ZEWNĘTRZNE
WNIOSKI ZŁOŻONE I REALIZOWANE W 2024 R.**

19 930 183,94 PLN

**ŚRODKI KRAJOWE: 11 667 103,94 PLN
ŚRODKI UNIJNE: 8 263 080,00 PLN**

A. ŚRODKI KRAJOWE

❖ RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁĄD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

Program ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Wysokość bezzwrotnego dofinansowania jest zależna od obszaru priorytetowego oraz edycji programu (dla naszych inwestycji jest to odpowiednio 85, 95% i 98% szacowanych wartości zadań). Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne, udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

W 2024 roku, Gmina rozpoczęła realizację inwestycji:

— „Budowa suchego zbiornika retencyjnego na rowie H14 w Krzyżanowicach”

Budowa suchego zbiornika retencyjnego polegać będzie na przebudowie istniejącego opóźniacza przepływu wody na rowie H14 w celu zwiększenia retencji naturalnej terenu oraz gromadzenia wody incydentalnej zebranej podczas deszczy nawalnych oraz

roztopów. Inwestycja nie spowoduje zmian wykorzystania istniejącego terenu w czaszy zbiornika nadal będzie użytkowany rolniczo.

- Szacowany koszt zadania - 2 300 000,00
- Uzyskane dofinansowanie - 1 955 000,00 tj. 85%

— **„Zagospodarowanie terenu na centrum sportowo - rekreacyjne w Bieńkowicach”**

W ramach projektu ma zostać zagospodarowany teren w centrum wsi Bieńkowice. Obecnie jest to teren nieużytkowy z przeznaczeniem na centrum sportowo-rekreacyjne. W ramach przedmiotowego projektu planuje się wykonanie budynku infrastruktury sportowej, które będzie miejscem aktywności fizycznej mieszkańców. Ponadto wykonane zostaną prace polegające na utwardzeniu placu i nasadzeniu zieleni, wykonaniu miejsc spoczynkowych - miejsc wyciszenia pod drewnianą pergolą.

- Szacowany koszt zadania - 2 600 000,00
- Uzyskane dofinansowanie - 2 548 000,00 tj. 98 %

— **„Modernizacja infrastruktury drogowej w Gminie Krzyżanowice”**

W ramach zadania zostanie przebudowane łącznie około 2,5 km dróg:

- ul. Społecznej w Bolestawiu
- ul. Wrzosowej w Nowej Wiosce
- ul. 1 Maja w Krzyżanowicach
- sięgacz ul. Głównej w Tworkowie
- ul. Słonecznej w Roszkowie
- ul. Polnej w Owsiszczech
- ul. Cichej w Rudyszwałdzie
- Szacowany koszt zadania - 6 400 000,00
- Uzyskane dofinansowanie - 6 080 000,00 tj. 95 %

❖ **PROGRAM ROZWOJU INSTYTUCJI OPIEKI NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 „AKTYWNY MALUCH 2022-2029”**

— **„Budowa żłobka przy przedszkolu w Krzyżanowicach”**

Nowo powstały budynek użyteczności publicznej przeznaczony jest dla 20 dzieci. Składa się z pomieszczenia salki pobytu dziennego, komunikacji i zaplecza sanitarnego dla personelu i podopiecznych.

- Wartość zadania: 1 750 858,19 PLN
- Zwiększenie kwoty dofinansowania (listopad 2024 r.) z 773 309,52 PLN do 1 344 429,36 PLN, w tym:
 - 1 093 032,00 PLN - środki z Krajowego Planu Odbudowy (KPO)
 - 251 397,36 PLN - środki z budżetu państwa na finansowanie podatku VAT
- Wkład własny: 406 428,83 PLN

❖ DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO W RAMACH KONKURSU „INICJATYWA SOŁECKA” 2024

— „Doposażenie boiska w Rudyszwałdzie”

W ramach zadania umiejscowiono kontener z zadaszeniem przy boisku w sołectwie Rudyszwałd. Obiekt służy do składowania niezbędnego sprzętu sportowego oraz zaplecza podczas organizowania

wydarzeń społecznych. Kontener z zadaszeniem posadowiono na utwardzonej powierzchni. Całość terenu została uporządkowana, aby tworzyła estetyczną przestrzeń miejsca publicznego. W miejscu realizacji przedsięwzięcia umieszczono tablicę z nazwą zadania i logotypem Województwa Śląskiego informującą o otrzymanym dofinansowaniu.

Wartość zadania: 97 986,58 PLN

Dofinansowanie: 48 126,29 PLN

Wkład własny: 49 860,29 PLN

❖ DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW URZĘDU MARSZAŁKOWSKIEGO W RAMACH KONKURSU „INICJATYWA ANTYSMOGOWA” 2024

— „Podniesienie efektywności energetycznej budynku świetlicy w Chałupkach przy ulicy Fabrycznej 5”

Województwo
Śląskie

Zadanie zrealizowane przy pomocy środków z budżetu Województwa Śląskiego w Konkursie „Inicjatywa Antysmogowa” w 2024 roku w ramach Marszałkowskiego Programu Poprawy Jakości Powietrza. W ramach zadania wykonano m.in.: termoizolację dachu, wymianę stolarki

okiennej, termomodernizację ścian, modernizację instalacji c.o. oraz inne roboty budowlane/towarzyszące.

Wartość zadania: 239 957,81 PLN

Dofinansowanie: 239 957,81 PLN

❖ FUNDUSZ ROZWOJU KULTURY FIZYCZNEJ - MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI

— „Modernizacja kompleksu sportowego „Moje Boisko - Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej w Tworkowie”

Zadanie zrealizowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach programu modernizacji kompleksów sportowych „Moje Boisko -Orlik 2012” - Edycja 2023. Umowa o dofinansowanie podpisana w dniu 16.05.2024 r. Zakres zadania obejmował m.in.: wymianę nawierzchni ze sztucznej trawy boiska do piłki nożnej, wymianę siatki ślimakowej wokół boiska do piłki nożnej, wymianę siatki polipropylenowej istniejących piłkochwyłów, mycie boiska wielofunkcyjnego wraz z malowaniem linii.

Wartość zadania: 622 485,78 PLN

Dofinansowanie: 224 900,00 PLN

Wkład własny: 397 585,78 PLN

B. ŚRODKI UNIJNE**❖ PROJEKTY TRANSGRANICZNE:**

Cztery żywioły - gotowi na zmiany klimatu Całkowite wydatki: 981 248,59 PLN Dofinansowanie UE 80%: 784 998,87 PLN Wkład własny Gminy: 196 249,72 PLN
➤ W ramach projektu zostanie zakupiona łódź płaskodenna z przyczepką, specjalistyczny sprzęt strażacki dla OSP Tworków, OSP Krzyżanowice, OSP Zabełków (dla jednostek wchodzących w skład KSRG, tj. Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego) ➤ Strażacy wezmą udział w kursach specjalistycznych na stermotorystę oraz Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy ➤ Zostaną przeprowadzone specjalistyczne ćwiczenia taktyczne z instruktorem - "WODA", "OGIEŃ", "WIATR", "ZIEMIA" ➤ Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG Czecho - Polska 2021-2027 ➤ Zakończenie: wrzesień 2025 ➤ Partnerzy projektu: Kornowac, Krzanowice, Pietrowice Wielkie, Bělá, Šilheřovice, Hať, Pišť, Vřesina, Strahovice

Współpraca w dziedzinie ochrony środowiska naturalnego Całkowite wydatki: 88 727,49 PLN Dofinansowanie UE 80%: 70 981,99 PLN Wkład własny: 17 745,50 PLN
➤ Celem projektu jest wsparcie procesów adaptacji do zmian klimatycznych i ochrony środowiska na obszarach przygranicznych PL - CZ poprzez zrównoważone i bardziej efektywne wykorzystanie zasobów wodnych ➤ W ramach projektu będą organizowane profesjonalne fora dyskusyjne, warsztaty oraz staże prowadzone przez ekspertów w dziedzinie gospodarki wodnej i klimatu ➤ Zostanie opracowany Plan stanu gospodarki wodnej i ściekowej na obszarze transgranicznym w formie e-booka publikowanego na stronach internetowych partnerów projektu ➤ Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu INTERREG Czecho - Polska 2021-2027 ➤ Partnerzy projektu: Šilheřovice, Hať, Pišť, Główny Instytut Górnictwa - Państwowy Instytut Badawczy

Astro-pogranicze Całkowite wydatki: 82 002,51 PLN Dofinansowanie UE 80%: 65 602,01 PLN Wkład własny Gminy: 16 400,50 PLN
➤ W ramach projektu planuje się realizację warsztatów dla dzieci oraz dla seniorów: Warsztaty o Stońcu i Księżycu, Warsztaty o gwiazdach i gwiazdozbiorach na polsko-czeskim pograniczu, Warsztaty sci-fi o Marsie i gazowych olbrzymach, Warsztaty o badaniu kosmosu. W ramach projektu

planuje się zorganizowanie dwóch wyjazdów do Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego w Chorzowie

- Projekt jest realizowany w ramach „Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Silesia” w Programie Interreg Czechy-Polska 2021-2027
- Partner projektu: Obec Šilheřovice

Zimowa integracja pogranicza

Całkowite wydatki: 97 693,04 PLN

Dofinansowanie UE 80%: 78 154,43 PLN

Wkład własny Gminy: 19 538,61 PLN

- W ramach projektu planuje się organizację zimowego obozu sportowego dla dzieci i młodzieży gminy Krzyżanowice oraz zajęcia edukacyjne dot. ekstremalnych wypraw górskich, które będą prowadzone przez przewodnika górskiego, podróżnika, organizatora wypraw górskich
- Projekt jest realizowany w ramach „Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Silesia” w Programie Interreg Czechy-Polska 2021-2027
- Partner projektu: Miasto Hlučín

Razem przy faunie i florze

Całkowite wydatki: 14 906,00 PLN

Dofinansowanie UE 80%: 11 924,80 PLN

Wkład własny Gminy: 2 981,20 PLN

- W ramach projektu planuje się organizację zajęć z fotografem na temat fauny i flory w Centrum Górnej Odry w Chałupkach dla seniorów oraz dla dzieci i młodzieży oraz wycieczka z przewodnikiem Ścieżką Edukacyjną na Meandrach Rzeki Odry
- Projekt jest realizowany w ramach „Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Silesia” w Programie Interreg Czechy-Polska 2021-2027
- Partner projektu: Miasto Bohumin

❖ PROJEKTY - PROW - PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH:**Doposażenie miejsc atrakcyjnych turystycznie na terenie Gminy Krzyżanowice**

Koszt zadania: 79 804,00 PLN

Pozyskane dofinansowanie: 50 779,29 PLN

Wkład własny Gminy: 29 024,71 PLN

- W ramach projektu zakupiono i zamontowano 20 szt. stojaków na rowery przy basenie w Tworkowie oraz przy ruinach zamku w Tworkowie
- Wykonano i zamontowano ławkę odpoczynkową z postacią Viadrusa przy Centrum Górnej Odry w Chatupkach
- Projekt jest realizowany w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego w rejonie ul. Wojska Polskiego**w ramach ochrony przeciwpowodziowej sołectwa Owsiszczce**

Szacowany koszt zadania: 550 000,00 PLN

Pozyskane dofinansowanie: 500 000,00 PLN

- Zadanie realizowane w systemie „zaprojektuj i wybuduj” tzn. obejmuje zarówno opracowanie dokumentacji projektowej dla inwestycji oraz budowę suchego zbiornika przeciwpowodziowego w rejonie ul. Wojska Polskiego w sołectwie Owsiszczce.
- Projekt realizowany w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Przebudowa urządzeń wodnych - staw Trzeciok

Szacowany koszt zadania: 598 693,61 PLN

Pozyskane dofinansowanie: 500 000,00 PLN

- Zadanie obejmuje kompleksową budowę kluczowych urządzeń systemu przeciwpowodziowego w infrastrukturze gminnej na terenie sołectwa Tworków.
- Projekt realizowany w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

❖ PROJEKTY - POPC - PROGRAM OPERACYJNY POLSKA CYFROWA:

Cyfrowa Gmina Koszt projektu: 335 550,00 PLN Pozyskane dofinansowanie (grant): 335 550,00 PLN
W ramach projektu wykonano: ➤ diagnozę cyberbezpieczeństwa w urzędzie gminy, ➤ usługi doradcze i informatyczne w zakresie wdrożenia, konserwacji i serwisu sprzętu informatycznego oraz oprogramowania, ➤ modernizację infrastruktury sieci komputerowej oraz istniejących serwerów, ➤ utworzenie infrastruktury szafy dystrybucyjnej wraz z dostawą serwera do lokalizacji zapasowej wraz z systemem zasilania zapasowego, ➤ dostawę pamięci masowych z dyskami twardymi, ➤ dostawę stacji roboczych (13 szt. komputerów stacjonarnych + 4 laptopy), ➤ rozbudowę zabezpieczeń logicznych (firewall, systemy IDS, IPS), ➤ dostawę specjalistycznego oprogramowania antywirusowego, ➤ szkolenie dla urzędników w zakresie cyberbezpieczeństwa, ➤ Dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REAT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotyczące realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina”

Cyberbezpieczna Gmina Krzyżanowice Koszt projektu: 850 000,00 PLN Pozyskane dofinansowanie (grant): 850 000,00 PLN
Celem projektu jest zwiększenie poziomu cyberbezpieczeństwa JST - urzędu Gminy w Krzyżanowicach oraz podległej budżetowej jednostki sektora publicznego nie posiadającej osobowości prawnej - Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach. Projekt realizowany jest w trzech obszarach: ➤ organizacyjnym - polityki SZBI, audyty ➤ kompetencyjnym - przeprowadzenie testów socjotechnicznych ➤ technicznym - inwentaryzowanie zasobów informatycznych, rozliczalność i kryptografia, aktywny skaner podatności, pamięci masowe kopii zapasowych, Routery UTM, zasilacze awaryjne, Serwer pocztowy z mechanizmami kopii zapasowych, Punkty dostępne Wi-Fi, Serwer obliczeniowy, Moduły TPM ➤ Okres realizacji projektu: czerwiec 2026 ➤ Dofinansowanie: Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) Priorytet II: Zaawansowane usługi cyfrowe Działanie 2.2. - Wzmocnienie krajowego systemu bezpieczeństwa Konkurs grantowy w ramach Projektu grantowego „Cyberbezpieczny Samorząd”

❖ PROJEKTY - PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚLĄSKIEGO 2021-2027:

Projekty edukacyjne dla 5 szkół z terenu gminy Krzyżanowice Łączna wartość 5 projektów: 2 445 234,15 PLN Pozyskane dofinansowanie (grant): 2 322 972,42 PLN
Dofinansowanie w wysokości 95% kosztów kwalifikowalnych pochodzi z Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego + Priorytet VI Fundusze Europejskie dla edukacji - Działanie 6.2 Kształcenie ogólne „Zawsze przy uczniach - edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Szkole Podstawowej im. Gustawa Morcinka w Krzyżanowicach” ➤ Wartość projektu: 615 187,62 PLN ➤ Dofinansowanie: 584 428,23 PLN „Nauka dla każdego - edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Tworkowie” ➤ Wartość projektu: 348 406,16 PLN ➤ Dofinansowanie: 330 985,85 PLN „Uczeń na schwał - edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Szkole Podstawowej im. mjr Henryka Sucharskiego w Chałupkach” ➤ Wartość projektu: 291 220,75 PLN ➤ Dofinansowanie: 276 659,71 PLN „Wszyscy jesteśmy wyjątkowi - edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Zabełkowie” ➤ Wartość projektu: 453 569,02 PLN ➤ Dofinansowanie: 430 890,56 PLN „Wszyscy uczniowie są ważni - edukacja włączająca w kształceniu ogólnym w Szkole Podstawowej w Bieńkowicach” ➤ Wartość projektu: 736 850,60 PLN ➤ Dofinansowanie: 700 008,07 PLN

Projekty edukacyjne dla 5 przedszkoli z terenu gminy Krzyżanowice Łączna wartość 5 projektów: 2 991 240,24 PLN Pozyskane dofinansowanie (grant): 2 692 116,19 PLN
Dofinansowanie w wysokości 90% kosztów kwalifikowalnych pochodzi z Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego + „Uniwersytet małego przedszkolaka - rozszerzenie zajęć w Przedszkolu w Krzyżanowicach oraz jego oddziałach zamiejscowych w Roszkowie i Nowej Wiosce” ➤ Wartość projektu: 861 816,13 PLN ➤ Dofinansowanie: 775 634,51 PLN

„W świecie wiedzy i wsparcia - zajęcia dodatkowe dla przedszkolaków z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Owsiszcach”

- Wartość projektu: 255 929,05 PLN
- Dofinansowanie: 230 336,14 PLN

„Wielkie możliwości małych ludzi - wsparcie edukacyjne przedszkolaków z Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Zabełkowie”

- Wartość projektu: 610 617,85 PLN
- Dofinansowanie: 549 556,06 PLN

„Rozwijamy i wspieramy - rozszerzenie oferty zajęć dodatkowych w Przedszkolu w Chałupkach”

- Wartość projektu: 490 592,68 PLN
- Dofinansowanie: 441 533,41 PLN

„Mały człowiek to wielkie możliwości - zajęcia rozszerzające i wspomagające w Przedszkolu w Tworkowie”

- Wartość projektu: 772 284,53 PLN
- Dofinansowanie: 695 056,07 PLN

11. ROLNICTWO I OCHRONA ŚRODOWISKA

1. DROGI TRANSPORTU ROLNEGO

Ze środków własnych Gminy Krzyżanowice wykonano bieżące naprawy oraz drobne remonty pozostałych dróg transportu rolnego na terenie Gminy Krzyżanowice na łączną kwotę **242 337,65 zł** w miejscowościach: Bieńkowice, Bolesław, Chałupki, Zabełków, Rudyszwałd, Nowa Wioska, Krzyżanowice, Tworków.

Zakup żużla wykorzystanego na utwardzenie i wyrównanie nawierzchni dróg transportu rolnego na terenie gminy Krzyżanowice. Kwota całości zadania **77,86 zł**.

Remonty nawierzchni dróg transportu rolnego w sołectwach. Kwota całości zadania **242 259,79 zł**.

2. PROGRAM OGRANICZENIA NISKIEJ EMISJI

Gmina Krzyżanowice inwestuje w poprawę środowiska poprzez inwestycje w OZE oraz wymianę starych kotłów.

Przy udziale środków pochodzących z pożyczki WFOŚiGW w Katowicach w roku 2024 zlikwidowano 88 kotłów węglowych w zamian zamontowano:

- 82 kotły gazowe,
- 3 kotły na biomasę (pellet),
- 2 pompy ciepła,
- 1 kocioł zgazowujący drewno,

Wartość środków wydanych łącznie w 2024 roku w ramach Programu Ograniczenia Niskiej Emisji wynosiła: 1 745 302,09 zł.

Mamy od wielu lat jedną z najwyższych dotacji do kotłów dla mieszkańców spośród okolicznych samorządów i wynosi ona:

- 60 % lecz nie więcej niż 9 tys. zł do wymiany kotła.

❖ Program priorytetowy „Czyste Powietrze”

Na terenie Gminy pod adresem ul. Główna 82 w Krzyżanowicach od 18 maja 2021 r. funkcjonuje **Punkt Konsultacyjny Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”**, w którym istnieje możliwość uzyskania informacji na temat możliwości dofinansowań, złożenia wniosku oraz jego późniejszego rozliczenia.

Zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2024 r. realizacja programu w Gminie Krzyżanowice wygląda następująco:

- Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie - 758
- Liczba zawartych umów o dofinansowanie - 677
- Liczba zrealizowanych przedsięwzięć - 551
- Sumaryczna kwota wypłaconych dotacji - 6 838 497,81 zł.

Gmina Krzyżanowice znalazła się w zaszczytnym gronie najbardziej aktywnych gmin zaangażowanych w realizację Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, którego autorem jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i 14 listopada

otrzymała list gratulacyjny oraz 30 tysięcy złotych na działania w zakresie ochrony powietrza.

Projekt zintegrowany LIFE "Śląskie. Przywracamy błękit"

Gmina przystąpiła do projektu kompleksowej ochrony powietrza pn. **LIFE "Śląskie. Przywracamy błękit"** na terenie Województwa Śląskiego w 2022 r. Realizacja projektu za pośrednictwem gmin zaplanowana została na lata 2022 - 2027.

W ramach projektu w 2024 r. rozpoczęto cykl zajęć z edukacji ekologicznej w klasach od I-III Szkół Podstawowych pn: „Dlaczego smog jest groźniejszy niż smok?”, w którym dzieci bardzo chętnie uczestniczyły oraz powołano 5 Szkolnych Zespołów Antysmogowych.

Zajęcia ekologiczne organizowane przez urząd dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Zabetkowie pn.: „Dlaczego smog jest groźniejszy niż smok?”

❖ AKCJA EKOLOGICZNA „WSPÓLNE DRZEWO - WSPÓLNA PRZYSZŁOŚĆ”

29 kwietnia na terenach Meandrów Górnej Odry, Gmina Krzyżanowice wspólnie z Meander Bank Spółdzielczy w Krzyżanowicach zainicjowali, coroczną akcję sadzenia drzew pn.: „Wspólne drzewo - wspólna przyszłość”, to kolejny krok wzmacniający świadomość ekologiczną. Do zasadzenia 100 sadzonek dębów zostały zaproszone dzieci klasy V i VI Szkoły Podstawowej w Zabetkowie.

Akcja ekologiczna nie udałaby się, gdyby nie wsparcie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, Lasy Państwowe, które przekazało sadzonki. Spacer Meandrami oprócz akcji nasadzeń połączony był z jednoczesnym ich sprzątaniem. Wszystkie z powyższych działań mają na celu podkreślenie, jak ważne jest wspólne zaangażowanie w działania na rzecz ochrony naszej planety, ochrony powietrza oraz rozbudzenie w dzieciach potrzeby dbania o naturę.

Akcja ekologiczna „Wspólne drzewo - wspólna przyszłość”

Szkolne Zespoły Antysmogowe

SPOTKANIA INFORMACYJNE Z MIESZKAŃCAMI

Podczas dożynek gminnych w Bolesławiu czynne było stoisko informacyjne projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit” oraz programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, które cieszyło się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Stoisko informacyjne podczas dożynek gminnych

3. GOSPODARKA WODNA I ŚCIEKOWA

Gmina Krzyżanowice od wielu lat podejmuje działania zmierzające do skanalizowania jej obszaru, aktywnie poszukując źródeł finansowania inwestycji. Inicjatywa rozpoczęła się w 2000 roku, a pierwsze projekty objęły Chałupki, Rudyszwałd i Zabełków, z planem odprowadzania ścieków do oczyszczalni w Bohuminie (Czechy). W kolejnych latach gmina uczestniczyła w tworzeniu Aglomeracji Racibórz, jednak z powodu wycofania się części gmin i braku dofinansowania projekt nie został zrealizowany.

W 2009 r. wniosek o dofinansowanie budowy kanalizacji złożony przez PWK „Górna Odra” nie uzyskał akceptacji w odpowiednim czasie, co skutkowało rezygnacją z projektu oraz wyjściem z Aglomeracji Racibórz i likwidacją Aglomeracji Krzyżanowice-Bohumin (2015-2016).

W 2019 r. opracowano nową, dostosowaną ekonomicznie koncepcję kanalizacji, obejmującą Krzyżanowice i Tworków. Uchwałą Rady Gminy utworzono Aglomerację Krzyżanowice. Gmina regularnie monitoruje możliwości dofinansowania inwestycji z funduszy zewnętrznych i każdorazowo, gdy pojawiają się stosowne nabory, przygotowuje i składa wnioski. Dotyczy to zarówno środków unijnych, jak i krajowych programów rządowych.

Przykładem takich działań jest udział w programie „Polski Ład”, w ramach którego złożono wnioski na budowę oczyszczalni ścieków w Tworkowie o wartości 20 mln zł.

PWK „Górna Odra” Sp. z o.o. rozszerzyło działalność o opróżnianie zbiorników bezodpływowych (od 15 marca 2023 r.). Dzięki staraniom gminy, Krzyżanowice zostały również ujęte w wykazie gmin objętych ustawą o rewitalizacji Odry, co umożliwia pozyskanie środków na budowę oczyszczalni i kanalizacji w aglomeracji Krzyżanowice.

W ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 przygotowano dokumentację dla I etapu inwestycji - budowy oczyszczalni w Tworkowie i kanalizacji w części Tworkowa. Wniosek o dofinansowanie (wartość projektu: 44 mln zł, wnioskowana kwota: 31 mln zł) złożono 25 kwietnia 2025 r. Ostatecznie dostępna pula środków została określona na 3 mln zł, co stanowi ok. 10% całkowitych potrzeb.

W 2024 r. pozyskano zgody właścicieli nieruchomości na realizację inwestycji - wszystkie zgody uzyskano do 24 stycznia 2025 r.

4. OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Dnia 09.09.2024 r. podpisano umowę z Wykonawcą firmą REMIX Remigiusz Kula na realizację inwestycji pn. „Budowy suchego zbiornika retencyjnego na rowie H14 w Krzyżanowicach” pozyskano dofinansowanie inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład Programu Inwestycji Strategicznych w Edycji nr 8 w wysokości 1 689 800,00 zł natomiast kwota 298 200 zł pochodzi z pożyczki z WFOŚiGW z Katowic. Wkład własny wyniósł 99 367,20 zł. Wartość robót oszacowano na kwotę 2 087 367,20 zł. Zadaniem zbiornika jest ochrona przeciwpowodziowa sołectwa Krzyżanowice, które zostało poszkodowane podczas deszczy nawalnych w 2021 r. oraz powodzi w 2024 r. Zakończenie budowy zaplanowano na wiosnę 2025 r.

Prace na rowie H14 - budowa zbiornika retencyjnego

Również w roku 2024 podpisano umowę o dofinansowanie inwestycji w wysokości 500 000 zł pn. „Budowa suchego zbiornika przeciwpowodziowego w rejonie ul. Wojska Polskiego w ramach ochrony przeciwpowodziowej sołectwa Owsiszczce” w formule zaprojektuj - wybuduj.

W grudniu 2024 r. podpisano kolejną umowę o dofinansowanie inwestycji w wysokości 500 000 zł. pn. „Przebudowa urządzeń wodnych - Staw Trzeciok”.

W obu przypadkach pozyskano dofinansowanie z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa”. Realizację inwestycji zaplanowano w 2025 r.

Zlecono także opracowanie Projektu na budowę przegród spowalniających spływ wód nawalnych na działce 1166/4 w Tworkowie w ramach ochrony przeciwpowodziowej sołectwa Tworków. Projekt wyceniono na kwotę 60 000,00 zł. Obecnie oczekujemy na decyzję zatwierdzającą projekt. Poszukujemy możliwości sfinansowania realizacji inwestycji.

Ponadto przeprowadzono bieżące konserwacje urządzeń przeciwpowodziowych w miejscowościach Krzyżanowice, Nowa Wioska i Owsiszczce polegające na wykoszeniu zbiorników przeciwpowodziowych, odmuleniu przegród spowalniających, udrożnienie z namułu po intensywnych deszczach. Wartość robót wyniosła 31 225,80 zł.

Po wystąpieniu powodzi we wrześniu 2024 r. przystąpiono do szacowania strat w urządzeniach przeciwpowodziowych oraz infrastrukturze, która uległa uszkodzeniu. Najbardziej poszkodowane obiekty zostały zgłoszone jako zadania priorytetowe do odbudowy, są to m.in.: stawy w Owsiszczach, rów nr 29 w Krzyżanowicach, rów nr H14 w Krzyżanowicach i Nowej Wiosce oraz droga transportu rolnego na działce nr 430 w Krzyżanowicach. Koszt odbudowy zniszczonych urządzeń oszacowano na 2 979 965, 24 zł. Po uzyskaniu środków finansowych Wojewody na odbudowę zniszczonej infrastruktury przystąpimy do odbudowy tych urządzeń.

5. GMINNA SPÓŁKA WODNA

W 2024 r. Gminna Spółka Wodna w ramach przyznanych dotacji oraz składek członkowskich przeprowadziła konserwację bieżącą, odmulania, drobnych remontów rowów o łącznej długości 32,575 km na terenie Gminy Krzyżanowice m.in. w sołectwach: Bieńkowicach, Bolesławiu, Chałupkach, Krzyżanowicach, Nowej Wiosce, Roszkowie, Rudyszwałdzie, Owsiszczach, Tworkowie, Zabelkowie na łączną kwotę 259 864,10 zł.

Gminna Spółka Wodna otrzymała:

- od Wojewody Śląskiego dotację w wysokości 34 830,00 zł,
- z Gminy Krzyżanowice dotację w wysokości 130 000,00 zł.

Rok	Ogólna kwota wydatkowanych środków	Dotacja Wojewody	Dotacja Gminy	Rok
2013	277 051,56 zł	18 600,00 zł	200 000,00 zł	30,07
2014	231 744,20 zł	21 400,00 zł	200 000,00 zł	20,88
2015	279 801,00 zł	20 400,00 zł	100 000,00 zł	29,68
2016	285 009,91 zł	23 000,00 zł	50 000,00 zł	34,37
2017	261 681,71 zł	40 000,00 zł	60 000,00 zł	44,29
2018	232 589,97 zł	40 000,00 zł	160 000,00 zł	31,50
2019	256 937,39 zł	40 000,00 zł	150 000,00 zł	26,11
2020	211 388,50 zł	40 000,00 zł	130 000,00 zł	29,10
2021	203 372,97 zł	36 340,00 zł	150 000,00 zł	27,69
2022	240 966,88 zł	33 595,00 zł	130 000,00 zł	32,88
2023	235 183,05 zł	33 542,00 zł	130 000,00 zł	27,66
2024	259 864,10 zł	34 830,00	130 000,00 zł	32,575

Źródło: opracowanie własne

Gminna Spółka Wodna w Krzyżanowicach w roku 2024 wykonała II etap robót na podstawie zawartej umowy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o dofinansowanie w wysokości 35 200,00 zł robót związanych z udrażnianiem, odmulaniem rowów na terenie gminy na odcinku 1,6 km.

6. GOSPODARKA ODPADAMI I UTYLIZACJA AZBESTU

W ramach funkcjonującego od 2013 r. systemu gospodarki odpadami komunalnymi w 2024 roku przyjęto:

- 465 deklaracji, w tym 46 nowe deklaracje tzw. „pierwsze”,
- 419 deklaracji zmieniających ilość osób zamieszkałych na nieruchomości,
- wystawiono 778 upomnień oraz 103 tytułów wykonawczych,
- 15 osób pouczono o nieprawidłowej segregacji odpadów,
- przeprowadzono weryfikację 378 deklaracji w zakresie prawidłowości ich złożenia,
- losowe kontrole w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami prowadziła Straż Miejska.

Corocznie dofinansowujemy z budżetu Gminy usuwanie azbestu. W 2024 roku **16 mieszkańców** naszej Gminy podpisało umowy na demontaż, transport i utylizację odpadów zawierających azbest. Zdjęto **2439 m²** pokrycia dachowego zawierającego azbest oraz zutylizowano **35,30 ton**.

7. CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

Na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, właściciele lub zarządcy nieruchomości, którzy dokonali wymiany źródła ciepła, składali deklaracje aktualizujące do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Od 2022 roku do 31.12.2024 r. do Urzędu złożonych zostało **4961** deklaracji.

8. SCALANIE GRUNTÓW W GMINIE KRZYŻANOWICE

Powiat Raciborski realizuje projekt scalania gruntów, który rozpoczął się w 2018 roku. W 2024 roku prowadzono prace geodezyjne związane z procedurą scalania gruntów na terenie sołectw Owsiszczce i Nowa Wioska oraz przeprowadzono procedurę na wykonanie I etapu prac poscaleniowych na drogach i rowach w sołectwie Roszków.

❖ Roszków

W 2024 r. przeprowadzono procedurę przetargową na wyłonienie wykonawców 1 etapu prac poscaleniowych w zakresie budowy i remontu dróg transportu rolnego oraz odmulanie rowów. W związku z wystąpieniem o dodatkowe środki na ten cel przedłużono termin wykonania prac poscaleniowych do połowy 2025 roku. Scaleniem objęto 435 działek o łącznej powierzchni ok 619 ha. W ramach scalenia planuje się wyremontować ponad 7 km dróg transportu rolnego oraz ponad 10 km rowów melioracyjnych.

Pozyskana kwota wynosi ok. **6 335 000 zł**.

❖ Owsiszcz i Nowa Wioska

W 2024r. prowadzone były prace geodezyjne w ramach postępowania scaleniowego dla obrębów ewidencyjnych Owsiszcz i Nowa Wioska. Została wydana decyzja zatwierdzająca projekt scalania w zakresie dróg i rowów. Trwają dalsze prace geodezyjne oraz procedura przetargowa w celu wyłonienia wykonawców prac poscaleniowych w sołectwach. Zakończenie zadania planuje się do połowy 2025 roku. Pracami objętych jest 1077 działek o łącznej powierzchni ok. 533 ha. W ramach scalenia zostanie wyremontowanych ok. 10 km dróg i 5 km rowów melioracyjnych.

Pozyskana kwota wynosi **6 098 000 zł**.

❖ Tworków

W 2024r. rozpoczęto przygotowanie wniosku na przeprowadzenie scalania gruntów w sołectwie Tworków, termin składania wniosków wyznaczono na 31 stycznia 2025r. Po pozyskaniu środków na ten cel zostanie wszczęta procedura, natomiast zakończenie projektu przewiduje się do końca 2029 roku. Wniosek o scalenie obejmuje obszar o łącznej powierzchni ok. 1.132 ha, pracami poscaleniowymi planuje się objąć ok. 13 km dróg i 7,8 km rowów melioracyjnych.

Wnioskowana kwota wynosi ok. **14 274 000 zł**.

Na terenie gminy Krzyżanowice została już przeprowadzona procedura scalania gruntów na terenie sołectwa Krzyżanowice. Scaleniem objęto 952 działki o łącznej powierzchni ponad 670 hektarów, wyremontowanych zostało ponad 12 km dróg transportu rolnego oraz 8 km rowów melioracyjnych.

Pozyskana kwota wynosi **ok 7 069 000 zł**.

9. GOSPODARKA GMINNYM ZASOBEM NIERUCHOMOŚCI

W 2024 roku powiększenie gminnego zasobu nieruchomości wynikało z nabycia oraz darowizny nieruchomości, zamiany, komunalizacji, natomiast wyłączenia nieruchomości z zasobu spowodowane było sprzedażą, zamianą, oddano również nieruchomości w dzierżawę. Zmiana gminnego zasobu wynikała także z przeprowadzonego scalania gruntów w miejscowościach w Owsiszcz i Nowa Wioska w zakresie dróg i rowów:

- bezprzetargowo zostało zbytych 5 działek w Chałupkach i Tworkowie, w drodze zamiany zbyto 2 działki położone w Tworkowie,
- w drodze zakupu nabyto prawo własności 6 działek położonych w Krzyżanowicach i Tworkowie oraz prawo użytkowania wieczystego 2 działek położonych w Zabelkowie, w drodze darowizny Gmina nabyła 1 działkę położoną w Tworkowie, poprzez zamianę nabyto 1 działkę w Tworkowie,
- podpisano sześć umów dzierżawy gruntów komunalnych w miejscowościach Bieńkowice, Tworków, Rudyszwałd, Zabelków oraz dwie umowy najmu lokali komunalnych w miejscowości Krzyżanowice,
- została potwierdzona wynikająca z mocy prawa własność Gminy Krzyżanowice do 5 działek położonych w Bieńkowicach i Rudyszwałdzie,
- zwaloryzowano wysokości czynszów dzierżawnych trwających umów zgodnie zapisami w nich zawartymi.

12. DZIAŁALNOŚĆ GMINY W ZAKRESIE OPIEKI I SPRAW SPOŁECZNYCH

1. OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KRZYŻANOWICACH

W 2024 r. wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej to kwota **10 100 691,06 zł** w tym:

- środki budżetu gminy - 1 649 435,97 zł,
- środki zlecone z budżetu państwa - 8 451 255,09 zł.

Głównymi zadaniami realizowanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej jest przede wszystkim pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej m.in z powodu bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności lub bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Świadczenia wypłacone w 2024 roku w ramach pomocy społecznej to m.in.:

- zasiłek stały - 20 osób - kwota 157 753,00 zł,
- zasiłek okresowy - 35 osób - kwota 75 053 zł,
- zasiłek celowy - 24 osoby - kwota 16 540,00 zł,
- pomoc w formie posiłku - 26 osób - kwota 69 154,00 zł,
- kierowanie i ponoszenie odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej - 9 osób - kwota 439 816,54 zł,
- pomoc w formie usług sąsiedzkich - 6 osób - kwota 21.204,82 zł,
- pomoc w formie udzielenie schronienia dla osób bezdomnych - 3 osoby - kwota 19 244,00 zł.

PROGRAMY REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ:

- Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Z programu skorzystały 92 osoby, w tym w formie posiłku 26 osób. Kwota wydatkowana w ramach programu to 100 000 zł; w tym kwota dofinansowania 60 000 zł, środki własne gminy 40 000 zł,
- Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową na lata 2021-2027 współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - Podprogram 2023. Z programu skorzystało 170 osób,
- Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Programem objętych było 12 rodzin. Koszt programu 20 911 zł; w tym finansowane z budżetu gminy w wys. 14 958 zł dotacja 5 953 zł,
- Program Opieka Wytchnieniowa dla JST - edycja 2024 w ramach Funduszu Solidarnościowego. Z programu skorzystało 7 osób. Koszt programu to 28 203 zł,
- Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością dla JST - edycja 2024 w ramach Funduszu Solidarnościowego. Z programu skorzystało 16 osób. Koszt programu to 126 840,15 zł,
- Program Korpus Wsparcia Seniora - opieka na odległość. Z programu skorzystało 20 osób. Koszt programu 18 975 zł, w tym 15 180 zł dotacja, środki własne gminy 3 795 zł,
- Pomoc w formie usług sąsiedzkich. Z programu skorzystało 6 osób. Koszt programu 21 204,82 zł, w tym 16 963,85 zł dotacja, środki własne 4 240,97 zł.

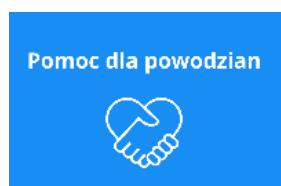
ZADANIA REALIZOWANE W RAMACH POLITYKI SPOŁECZNEJ:

- świadczenia rodzinne - 395 rodzin - kwota świadczeń - 3 695 225,05 zł,
- fundusz alimentacyjny - 21 osób uprawnionych- 245 świadczenia - kwota świadczeń 115 714,66 zł,
- zaświadczenia „Czyste powietrze” - liczba zaświadczeń 86,
- świadczenie wychowawcze „500 plus- 74 świadczeń - kwota świadczenia 36 916,00 zł,
- dodatek gazowy - 123 wniosków z tego:
 - odmowne i odrzucone - 24,
 - wypłacone - 99.

Kwota wypłaconych świadczeń 39 614,68 zł:

- dodatek mieszkaniowy - 84 świadczeń - kwota świadczeń 24 342,13 zł,
- pomoc materialna dla uczniów - stypendia szkolne - 19 uczniów - kwota 21 235,85 zł, w tym 19 112,26 zł dotacja, środki własne 2 123,59 zł.
- bon energetyczny - 304 wnioski, w tym:
 - decyzje odmowne 34,
 - informacje przyznające 265.

Kwota wypłaconych świadczeń 105 832,88 zł.

POMOC FINANSOWA DLA POWODZIAN

W związku z powodzią, która miała miejsce w dniach 13-16.09, Gmina Krzyżanowice, została ujęta w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16.09.2024 r. w sprawie wykazu gmin, w których należało stosować szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r., Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach przystąpił tym samym do realizacji wsparcia finansowego mieszkańców Gminy Krzyżanowice, przyznając:

- 214 zasiłków celowych na pomoc doraźną w łącznej wysokości 1 712 000,00 zł,
- 251 zasiłków powodziowych (do 2.000 zł) w łącznej wysokości 478 397,00 zł,
- 251 zasiłków powodziowych (1.000 zł) w łącznej wysokości 251 000,00 zł,
- 5 zasiłków na remont/odbudowę budynku mieszkalnego w łącznej wysokości 130 718,70 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach zrealizował szereg działań integracyjnych i terapeutycznych, skierowanych do mieszkańców gminy. Wśród nich znalazły się: cykl warsztatów kreatywnych dla seniorów, prelekcja dotycząca udzielania pierwszej pomocy, spotkanie świąteczne z Mikołajem dla osób z niepełnosprawnościami oraz zajęcia dogoterapii dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem - uczestnicy chętnie brali w nich udział, a same działania miały pozytywny wpływ na integrację społeczną i dobrostan uczestników. Wszystkie wydarzenia odbywały się w budynku Wozowni przy Ruinach Zamku w Tworkowie. Dogoterapia dla dzieci z niepełnosprawnościami była skierowana do wybranej grupy świadczeniobiorców OPS w Krzyżanowicach. Również te zajęcia odbyły się w Wozowni przy Ruinach Zamku w Tworkowie.

Tradycyjnie, jak co roku, Ośrodek zorganizował również spotkanie ze Świętym Mikołajem, które miało miejsce 3 grudnia 2024 r. W wydarzeniu uczestniczyły dzieci oraz osoby dorosłe z niepełnosprawnościami z terenu Gminy Krzyżanowice - łącznie 155 osób.

Spotkanie mikołajkowe dla osób z niepełnosprawnościami

POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY

W związku z działaniami wojennymi na terenie Ukrainy Gmina Krzyżanowice w 2024 r. kontynuowała pomoc na rzecz obywateli Ukrainy. Mieszkańcy gminy zaangażowali się w pomoc na rzecz obywateli Ukrainy przyjmując ich pod swój dach. Z tego tytułu Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacał świadczenia na zakwaterowanie i wyżywienie w wysokości stawki dziennej 40 zł. Łączna kwota wypłaconych świadczeń mieszkańcom wyniosła 10 160zł.

KLUB SENIOR +

Klub Senior+ w Gminie Krzyżanowice to miejsce spotkań mieszkańców Gminy w wieku 60 i więcej lat, nieaktywnych zawodowo, którzy są zainteresowani różnymi formami aktywności i integracji. Celem Klubu Senior+ jest aktywizacja społeczna, integracja, włączanie Seniorów do społeczności lokalnej oraz organizacja wspólnego spędzania czasu wolnego. W ramach działalności Klubu „Senior+” w dniu 15.05.2024 r. odbyła się wycieczka do Rud Raciborskich, w której wzięli udział członkowie Klubu Senior+ z Gminy Krzyżanowice. Wycieczka została współfinansowana ze środków Gminy Krzyżanowice w ramach Gminnej Komisji d.s. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznaczonych na realizację zadań z zakresu profilaktyki alkoholowej. Plan wycieczki obejmował zwiedzanie Pocysterskiego Zespołu Klasztorno - Pałacowego w Rudach oraz parku wokół kompleksu. Zaprezentowane eksponaty zgromadzone w muzeum oraz fakty historyczne, wywarły ogromne wrażenie na zwiedzających. Kolejnym przystankiem uczestników wycieczki, była Zabytkowa Stacja Kolei Wąskotorowej w Rudach, gdzie Seniorzy wrócili wspomnieniami do czasów dzieciństwa. Zwiedzając między innymi Izbę Śląską, oraz Muzeum Kowalstwa z sentymentem słuchali wykładów na temat powstawania muzeum. Zwieńczeniem wycieczki było ognisko na terenie Zabytkowej Kolei.

Wycieczka Klubu Senior+ do Rud Raciborskich

Warsztaty astronomiczne dla Seniorów

2. STACJA OPIEKI CARITAS I GABINET REHABILITACYJNY

Na terenie Gminy Krzyżanowice działa Stacja Opieki Caritas wraz z Gabinetem Rehabilitacyjnym, która jest dofinansowywana z dotacji Urzędu Gminy w Krzyżanowicach.

Podstawowym celem działalności Caritas jest zapewnienie opieki chorym w ich domach, co w znacznym stopniu odciąża szpitale oraz domy pomocy społecznej. Tego rodzaju wsparcie pozwala pacjentom pozostać w znanym sobie środowisku, wśród najbliższych, i aktywnie uczestniczyć w życiu rodzinnym. Pomoc pielęgniarek nie ogranicza się jednak jedynie do wizyt domowych. W Stacji Caritas znajduje się Gabinet Rehabilitacyjny, który jest wyposażony w specjalistyczny sprzęt, m.in. do masażu, nagrzewania bolących miejsc oraz stymulowania mięśni i krążenia.

Sprzęt używany w Gabinetie Rehabilitacyjnym Caritas w Tworkowie jest najnowszej generacji, posiada odpowiednie atesty oraz jest regularnie poddawany przeglądowi technicznemu. Ponadto, jest objęty serwisem naprawczym. W Stacji Caritas istnieje także możliwość wypożyczenia sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, takiego jak łóżko szpitalne, materace przeciwodleżynowe, chodziki, kule, wózki inwalidzkie czy krzesła toaletowe.

❖ Roczna skala działań podejmowanych przez Stację Opieki Caritas w Tworkowie

1. Liczba pacjentów korzystających ze świadczeń - 201 pacjentów.
2. Liczba wizyt domowych - 1 978 wizyt.
3. Liczba wszystkich czynności - 9 959 zabiegów, w tym:
 - czynności higieniczno - pielęgnacyjne
 - czynności zabiegowe
 - diagnostyczne
 - socjalno-bytowe
 - z zakresu promocji i edukacji zdrowotnej.

❖ Roczna skala działań podejmowanych przez Gabinet Rehabilitacyjny w Tworkowie

1. Liczba pacjentów korzystających ze świadczeń - 197 pacjentów
2. Roczna liczba wizyt w gabinecie - 1 755 wizyt
3. Roczna liczba wszystkich zabiegów - 4 960 zabiegów, w tym:
 - z zakresu kinezyterapii;
 - z zakresu masażu;
 - z zakresu elektrolecznictwa;
 - z zakresu pola magnetycznego;
 - z zakresu światłolecznictwa.

❖ Udział środków z budżetu Gminy w ogólnych kosztach działalności Stacji i Gabinetu

W 2024 roku Gmina wsparła działalność Stacji i Gabinetu ze środków własnych budżetu w wysokości: **180 000,00 zł.**

Działalność Stacji Opieki Caritas Diecezji Opolskiej w Tworkowie znacząco poprawiła jakość życia pacjentów objętych opieką, szczególnie tych samotnych i w podeszłym wieku. Pielęgniarki udzielały pomocy medycznej oraz pielęgnacyjnej wszystkim pacjentom, którzy jej potrzebowali, zarówno w dni robocze, jak i w niedziele oraz święta. Podczas wizyt pielęgniarskich, pielęgniarki zapoznawały się także z sytuacją socjalno-bytową pacjentów. W trudnych przypadkach, wymagających szybkiej interwencji, współpracowały z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, pomagając rozwiązywać życiowe problemy pacjentów, szczególnie osób starszych oraz tych pochodzących z rodzin patologicznych.

Rehabilitacja lecznicza prowadzona jest na wielu płaszczyznach, obejmujących m.in. terapię neurologiczną, ortopedyczną, leczenie dolegliwości bólowych, korekcję wad postawy oraz inne dolegliwości związane z kontuzjami. Widoczne są trwałe rezultaty, które pozwalają m.in. zahamować lub spowolnić postępujące procesy chorobowe, umożliwiając pacjentom szybszy powrót do sprawności sprzed zdarzenia, które zakłóciło ich funkcjonowanie. Efektem tych działań jest także wprowadzenie prewencji wtórnej, czyli wskazanie i nauczanie zachowań, które zapobiegają powtórzeniu się negatywnych sytuacji i postaw w przyszłości.

3. SAMODZIELNY PUBLICZNY ZAKŁAD LECZNICTWA AMBULATORYJNEGO

Gmina zapewnia wysoką jakość opieki zdrowotnej poprzez Zakład Lecznictwa AmbulATORYJNEGO w Krzyżanowicach, który działa jako jednostka założona przez gminę od 1 października 2000 roku. Zakład świadczy usługi medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej oraz specjalistycznej opieki ambulatoryjnej, które są dostępne dla wszystkich mieszkańców gminy. Przy zakładzie funkcjonuje Rada Społeczna SPZLA, której członkowie pochodzą z grona przedstawicieli mieszkańców, środowiska medycznego, Wojewody Śląskiego oraz Urzędu Gminy.

– SPZLA w Krzyżanowicach świadczy usługi medyczne w ramach kontraktu z NFZ w trzech Ośrodkach Zdrowia: Krzyżanowicach, Chałupkach i Tworkowie w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, w tym medycyny szkolnej oraz porad specjalistycznych.

W 2024 roku działały:

- Poradnia Lekarza Rodzinnego Chałupki - dla dorosłych,
- Poradnia Lekarza Rodzinnego Krzyżanowice- dla dorosłych,
- Poradnia Lekarza Rodzinnego Tworków- dla dorosłych i dzieci oraz poradnie specjalistyczne w Krzyżanowicach w ramach NFZ,
- Poradnia dla kobiet,
- Poradnia urologiczna,
- Poradnia dermatologiczna,
- Poradnia kardiologiczna.

Dodatkowo, aby usprawnić funkcjonowanie Pogotowia Ratunkowego Gmina umożliwiła otwarcie w 2011 r. stacji Zespołu Pogotowia Ratunkowego przy Ośrodku Zdrowia w Krzyżanowicach. Stacja realizuje swoje zadania do dzisiaj.

4. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Podstawowe cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2024:

- Zwiększenie świadomości społecznej na temat zagrożeń wynikających z alkoholizmu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- Ułatwienie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- Świadczenie pomocy psychologicznej, prawnej oraz zapewnienie ochrony przed przemocą dla rodzin dotkniętych problemami alkoholowymi,
- Wspieranie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów związanych z współczesnymi zagrożeniami,
- Realizacja działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w szczególności skierowanych do dzieci i młodzieży, a także pozostałych mieszkańców.

W celu realizacji i osiągnięcia założonych celów, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA) w 2024 roku prowadziła różnorodne działania profilaktyczne skierowane do najmłodszych mieszkańców oraz uczniów. W przedszkolach i szkołach organizowane były prelekcje, pogadanki profilaktyczne oraz konkursy plastyczne i literackie o tematyce profilaktycznej.

Dodatkowo, w ramach działań mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców oraz przeciwdziałanie zagrożeniom współczesnego świata, przez cały rok realizowano szereg inicjatyw umożliwiających korzystanie z obiektów sportowych, kulturalnych i świetlic, a także uczestnictwo w lokalnych imprezach rekreacyjno-sportowych, kulturalnych oraz edukacyjno-profilaktycznych.

W obszarze profilaktyki, przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży i innych mieszkańców gminy ogłoszono konkurs na realizację działań promujących zdrowy styl życia i utrwalających model trzeźwego życia.

W 2024 roku komisja przyznała środki finansowe w łącznej wysokości 122 615,00 złotych dla 79 instytucji i organizacji działających na terenie naszej gminy, które wzięły udział w konkursie.

13. DZIAŁANIA NA RZECZ PRZEDSIĘBIORCÓW

1. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA I WSPARCIE DLA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA TERENIE GMINY KRZYŻANOWICE

Na dzień 31 grudnia 2024 roku liczba przedsiębiorców zarejestrowanych na terenie Gminy Krzyżanowice wynosiła 605 podmiotów. Należy zaznaczyć, że wpisowi do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) podlegają wyłącznie osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą - zarówno jednoosobowo, jak i w formie wspólników spółek cywilnych.

W ciągu całego 2024 roku zarejestrowano 11 nowych działalności gospodarczych. W tym samym okresie 23 przedsiębiorców zakończyło prowadzenie działalności, czego wyrazem było wykreślenie ich wpisów z rejestru CEIDG. Łącznie w 2024 roku przyjęto i przetworzono w systemie teleinformatycznym 136 wniosków dotyczących wpisów, zmian, zawieszeń, wznowień oraz wykreśleń wpisów w ewidencji działalności gospodarczej.

Zwolnienia podatkowe

W celu wspierania rozwoju lokalnej przedsiębiorczości, Gmina Krzyżanowice kontynuuje politykę stosowania ulg i preferencji podatkowych. Na podstawie uchwały Rady Gminy z dnia 6 czerwca 2024 roku wprowadzono możliwość skorzystania ze zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis. Przepisy te stanowią kontynuację wcześniej przyjętych rozwiązań, które mają na celu zachęcenie do inwestycji oraz rozwoju działalności gospodarczej na terenie gminy.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, zwolnienie przysługuje przedsiębiorcom, którzy w wyniku nowej inwestycji (np. budowy budynku lub rozbudowy infrastruktury) rozpoczynają lub rozszerzają prowadzoną działalność gospodarczą. Zwolnienie obejmuje zarówno grunty, jak i budynki bezpośrednio związane z realizowaną inwestycją.

Inicjatywa ta cieszy się niezmiennie dużym zainteresowaniem wśród lokalnych przedsiębiorców. W latach 2013-2024 udzielono zwolnień podatkowych na łączną kwotę 1 387 462 zł. W samym roku 2024 z tego rodzaju wsparcia skorzystało 6 podatników, uzyskując łącznie zwolnienia o wartości 106 177 zł.

Wyznając zasadę możliwie najmniejszych obciążeń fiskalnych dla sektora mikro i małych przedsiębiorstw, Gmina Krzyżanowice od lat utrzymuje relatywnie niskie stawki podatku od nieruchomości. Obowiązujące w gminie stawki są niższe zarówno od stawek maksymalnych określonych przepisami ogólnokrajowymi, jak i od stawek obowiązujących w sąsiednich jednostkach samorządu terytorialnego.

Rodzaj	maksymalne 2024	Krzyżanowice	Racibórz	Krzanowice	Nędza	Pietrowice	Rudnik	Lubomia
Budynki zw. z dz. gosp. (zł/m ²)	33,10	29,27	33,10	30,59	31,16	30,60	30,50	31,75
Grunty zw. z dz. gosp. (zł/m ²).	1,34	1,19	1,34	1,22	1,25	1,16	1,22	1,27

Źródło: opracowanie własne

Alkohole

Na terenie Gminy Krzyżanowice na dzień 31.12.2024 roku funkcjonowało **38** punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym: **21** punktów sprzedaży detalicznej (sklepy) oraz **17** punktów gastronomicznych (restauracje i bary).

W roku 2024 na wniosek przedsiębiorców:

wygaszono 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

wydano 31 nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu:

- do 4,5% oraz na piwo - 11 zezwoleń,
- od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) - 10 zezwoleń,
- powyżej 18% - 10 zezwoleń.

Ponadto w roku 2024 wydano **64** jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w tym: **39** zezwoleń przedsiębiorcom posiadającym stałe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz **25** zezwolenia jednostkom Ochotniczych Straży Pożarnych.

Gmina Krzyżanowice wspiera rozwój lokalnych przedsiębiorców, tworząc sprzyjające warunki do prowadzenia działalności gospodarczej. Poprzez systematyczne inwestycje w infrastrukturę drogową oraz dbałość o ład i porządek przestrzenny, gmina zapewnia odpowiednie otoczenie dla rozwoju biznesu. Podejmowane działania sprzyjają nie tylko estetyce i funkcjonalności przestrzeni publicznej, ale również poprawiają dostępność komunikacyjną, co ma istotne znaczenie dla lokalnych firm.

14. BEZPIECZEŃSTWO MIESZKAŃCÓW

1. OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej stanowią nieodłączny element Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, dlatego Gmina Krzyżanowice podejmuje duże starania, aby poprawić jakość i bezpieczeństwo funkcjonowania Ochotniczych Straży Pożarnych. Na terenie Gminy Krzyżanowice działa 10 jednostek tj.: OSP Bieńkowice; OSP Bolesław; OSP Chałupki; OSP Krzyżanowice; OSP Nowa Wioska; OSP Owsiszcze; OSP Roszków; OSP Rudyszwałd; OSP Tworków; OSP Zabetków.

OSP Krzyżanowice, OSP Tworków i OSP Zabetków należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W swoich szeregach jednostki OSP gminy Krzyżanowice skupiają ogółem 479 członków czynnie działających (250 to osoby przeszkolone, z aktualnymi badaniami lekarskimi, mogące brać czynny udział w akcjach ratowniczo gaśniczych), 428 członków wspierających i 23 członków honorowych. Ponadto utworzonych jest 16 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych razem skupiających 177 członków, w tym 77 dziewcząt i 100 chłopców. Jednostki OSP bardzo aktywnie współpracują ze swoją miejscową młodzieżą, zaszczepiając już od najmłodszych lat zamiłowanie do ochrony przeciwpożarowej, dlatego w jednostkach OSP: Krzyżanowice, Roszków, Bieńkowice oraz Bolesław aktywnie działają również Dziecięce Drużyny Pożarnicze, w których jest 43 dzieci.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych posiadają osobowość prawną na podstawie uchwalonego statutu jednostki przez walne zebranie członków OSP. Wszystkie jednostki są skupione w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej tworząc Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Krzyżanowicach.

Na wyposażeniu jednostek OSP jest **13 samochodów strażackich**, w tym **1 samochód ciężki**, **10 samochodów średnich** i **2 lekkie**. Podstawową działalnością OSP jest ochrona przeciwpożarowa, szeroko pojęte ratownictwo oraz pomoc w usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i katastrof. Jednostki poprzez swoją działalność tworzą system ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa dla mieszkańców z terenu całej gminy.

W ramach zabezpieczonych środków finansowych w budżecie gminy za udział w akcjach ratowniczych oraz szkoleniach został zakupiony sprzęt strażacki dla jednostek OSP. Ważną działalnością OSP jest również stałe podwyższanie kwalifikacji swoich członków wyznaczonych do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych poprzez szkolenia i ćwiczenia. Ochotnicze Straże Pożarne prowadzą również aktywną działalność w swoich lokalnych miejscowych społecznościach oraz na terenie całej gminy współpracując z Urzędem Gminy w zabezpieczaniu wielu imprez i uroczystości.

W 2024 roku z jednostek OSP z terenu Gminy Krzyżanowice przeszkolono nowych 4 druhów i 1 druhnę. Nowi strażacy ratownicy spędzili łącznie ponad 275 godzin na szkoleniach, które są płatne z budżetu Gminy Krzyżanowice w ramach ekwiwalentu.

Zmiany w taborze strażackim - zakup lekkiego samochodu ratowniczego OSP Bieńkowice.

Druhowie z OSP Bieńkowice zakupili lekki samochód ratowniczy marki Land Rover RANGE ROVER EVOQUE 15-19. Zastąpiono tym samym dotychczasowy starszy model samochodu Land Rover.

Uroczyste przekazanie wozu

Środki bieżące przeznaczone na utrzymanie OSP Gminy Krzyżanowice w latach 2018 - 2024.

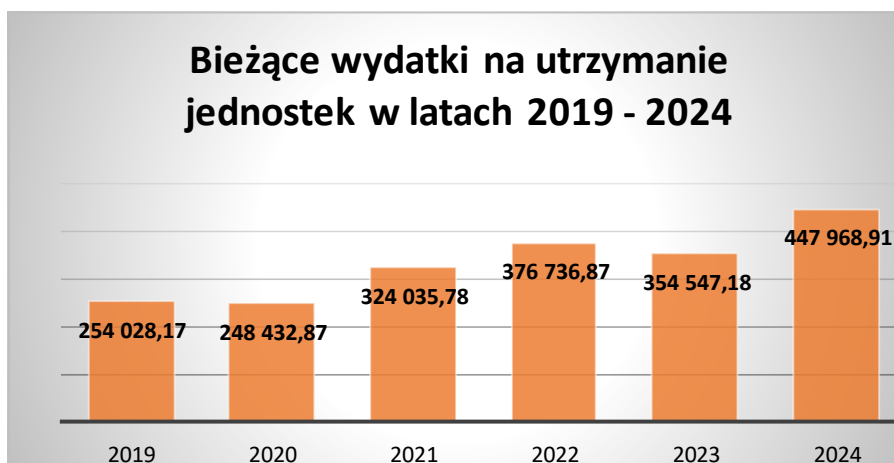
Gmina Krzyżanowice w ramach bieżących potrzeb na utrzymania podstawowej i niezbędnej gotowości bojowej jednostek OSP, rok rocznie przeznacza środki finansowe między innymi na:

- utrzymanie w gotowości sprzętu pożarniczego (przeglądy sprzętu, serwisowanie, zakup paliwa, bieżąca konserwacja),
- utrzymanie budynków remiz (w tym energia elektryczna, ubezpieczenie mienia),
- badania lekarskie i ubezpieczenia strażaków.

Łączna wartość wydatkowanych środków z budżetu Gminy na Ochotnicze Straże Pożarne w 2024 roku wyniosła ponad 447 000,00 zł.

Rok	Środki na bieżące utrzymanie OSP
2018	208 194,37 zł
2019	254 028,17 zł
2020	248 432,87 zł
2021	324 035,78 zł
2022	376 736,87 zł
2023	354 547,18 zł
2024	447 968,91 zł
SUMA	2 213 344,15 zł

Nakłady niezbędne do utrzymania ciągłej gotowości jednostek OSP z terenu Gminy Krzyżanowice w ciągu ostatnich 6 lat zwiększyły się ponad dwukrotnie.

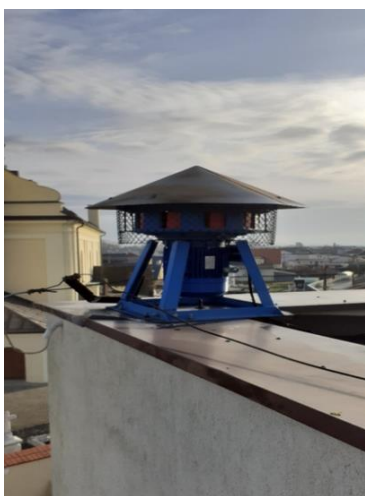
Poprawa funkcjonalności remiz i ich remonty w jednostkach OSP

Siedzibami Ochotniczych Straży Pożarnych są budynki remiz strażackich, które stanowią składnik mienia komunalnego Gminy Krzyżanowice.

Gmina Krzyżanowice przeprowadziła w roku 2024 szereg prac remontowych w remizach OSP, wyszczególniono najważniejsze z nich:

- Zakup pralnicy do ubrań specjalnych OSP Krzyżanowice - **wartość 15 000,00 zł**,
- Zakup mat antypoślizgowych OSP Rudyszwałd - **wartość 10 000,00 zł**,
- Remont dachu OSP Krzyżanowice - **wartość 63 346,43 zł**,
- Remont pralni OSP Krzyżanowice - **wartość 1 096,28 zł**,
- Remont remizy OSP Bolesław - **wartość 38 559,14 zł**.

Przykłady przeprowadzonych remontów w jednostkach OSP

Dach OSP Krzyżanowice

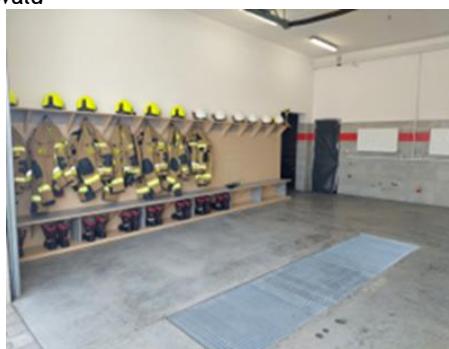
Maty antypoślizgowe OSP Rudyszwałd

Suszarka OSP Krzyżanowice

Garaż OSP Bolesław

Udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych - wyjazdy alarmowe - ekwiwalent

Zapewnienie gotowości operacyjnej to najważniejsze zadania każdej jednostki OSP. Poniższe tabele przedstawiają liczbę wyjazdów z podziałem na charakter zdarzeń w roku 2024. Można zauważyć jak nieprzewidywalny jest rodzaj występujących zdarzeń. Liczba wyjazdów zależy jest od wielu czynników, m.in. od warunków atmosferycznych, błędów ludzkich, awarii technicznych itp. W jednej z kolumn ujęto również liczbę „alarmów fałszywych”, bardzo często są to alarmy w dobrej wierze, kiedy zgłaszający zaobserwował symptomy zagrożenia, lecz po przybyciu na miejsce zdarzenia zagrożenia oraz przyczyny nie stwierdzono.

Liczba wyjazdów alarmowych w 2024 roku				
Jednostka OSP	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Razem
Bieńkowice	4	39	0	43
Bolesław	1	17	0	18
Chałupki	3	30	0	33
Krzyżanowice	8	75	8	91
Nowa Wioska	0	16	0	16
Owsiszcze	0	17	0	17
Roszków	3	21	0	24
Rudyszwałd	1	20	1	22
Tworków	7	53	4	64
Zabełków	3	68	2	73
Suma	30	356	15	401

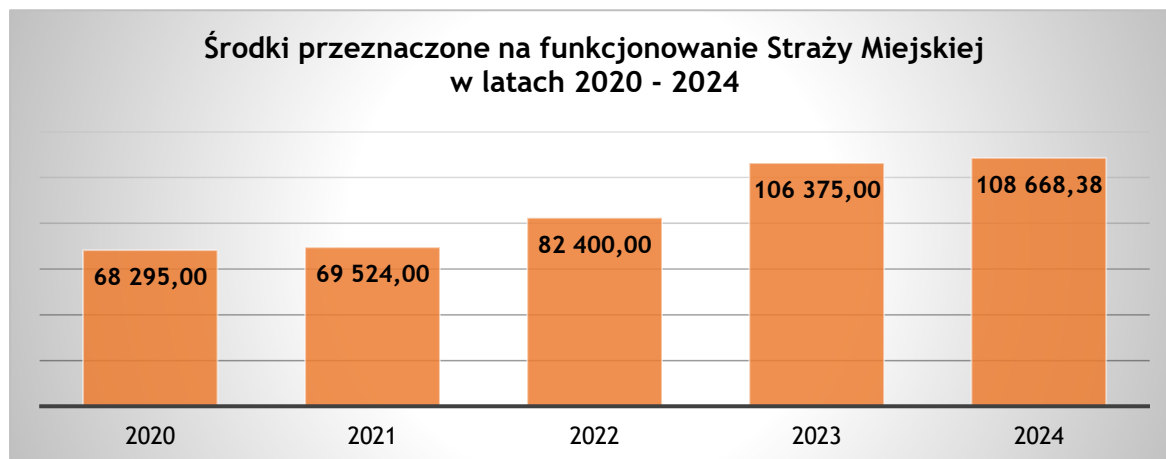
Każdego roku na podstawie zestawienia z Komendy Powiatowej PSP wg. godzin udziału w działaniach ratowniczo-gaśniczych i szkoleniach dla strażaków OSP, wypłacany jest ekwiwalent dla jednostek w formie zakupów sprzętowych. Zgodnie z propozycją strażaków i decyzją Zarządu Gminnego OSP, środki finansowe wypracowane podczas działań ratowniczo-gaśniczych i szkoleń corocznie przeznaczane są na zakup sprzętu strażackiego. Niezależnie od wypracowanych kwot z budżetu gminy dokładane są dodatkowe środki na dokonywane zakupy. W tabeli poniżej przedstawiono wydatki na rzecz ekwiwalentu wypłaconych strażakom w roku 2024.

Wartość ekwiwalentu wypłaconych jednostkom OSP w 2024 roku		
Zakres działań	Kwota	Przeznaczenie
Powódź	39.592,00 zł	Wpłacone na konta osobiste
Pozostałe działania	37.700,00 zł	Zakupy sprzętowe
RAZEM	77.292,00 zł	

2. STRAŻ MIEJSKA

Straż Miejska na terenie Gminy Krzyżanowice realizuje zadania zgodnie z podpisanym porozumieniem w ramach swoich uprawnień i kompetencji. Zadania operacyjne funkcjonariuszy straży miejskiej są realizowane na polecenie pracownika Urzędu Gminy, interwencję lub zgłoszenia telefoniczne mieszkańców, polecenie dyżurnego straży miejskiej oraz z własnej inicjatywy stwierdzając nieprawidłowości w ramach wykonywanych patroli. W prowadzonych działaniach strażnicy współpracują z policją, sołtysami i strażakami z Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy. W opinii sołtysów działania strażników są dalej potrzebne ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa, ładu i porządku w Gminie, walka ze smogiem oraz dobro mieszkańców. Ponadto Straż Miejska zabezpiecza szereg gminnych imprez rekreacyjno-sportowych i kulturalnych.

W 2024 roku na funkcjonowanie Straży Miejskiej Gmina Krzyżanowice wydała kwotę 108 668,38 zł.

Źródło: opracowanie własne

3. POLICJA

W 2024 roku Komisariat Policji w Krzyżanowicach prowadził działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego. Skupiono się na prewencji, edukacji mieszkańców oraz współpracy z samorządem i innymi służbami. Policja aktywnie reagowała na zgłoszenia oraz realizowała programy profilaktyczne, przyczyniając się do poprawy bezpieczeństwa w gminie.

15. POWÓDŹ

Długotrwałe, intensywne opady deszczu spowodowane niżem genueńskim początkowo u naszych południowych sąsiadów w Czechach, później także w Polsce były przyczyną wzrostu stanów wód na terenie Gminy Krzyżanowice we wrześniu 2024 r.

Przygotowania jednostek OSP zaczęły się w dniu 13.09.2024 r. Zorganizowano spotkanie, na którym obecni byli przedstawiciele GZOSP RP Krzyżanowicach, oraz pracownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych gminy. Na spotkaniu tym ustalono harmonogram działań przeciwpowodziowych. Strażacy wraz z pracownikami urzędu sprawdzali stany cieków wodnych oraz infrastruktury hydrotechnicznej, kontroli poddano również stan magazynów przeciwpowodziowych i sprzętu niezbędnego do prowadzenia działań przeciwpowodziowych będących na wyposażeniu jednostek OSP. Wyznaczone zostały dwa punkty ładowania i dystrybucji worków z piaskiem tj. w Krzyżanowicach ul. Główna 82 oraz Zabełków ul. Długa 19. Na poszczególnych punktach strażacy przygotowywali worki w celu szybszego dostarczenia i ułożenia ich w razie konieczności. Dodatkowe miejsce składowania worków z piaskiem zostało zlokalizowane w Owsiszcach.

W związku z pogarszającą się sytuacją oraz po otrzymaniu od służb informacji o prawdopodobieństwie przelania wałów przeciwpowodziowych znajdujących się w Chałupkach w urzędzie zorganizowano spotkanie, na którym obecni byli m.in. Starosta Raciborski, Zastępca Wójta Gminy Krzyżanowice, Komendant KP PSP w Raciborzu, Komendant i Prezes Gminny ZOSP, nadkom. Policji w Raciborzu, przedstawiciele jednostek OSP z terenu całej gminy, kierownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych. Utworzono sztab kryzysowy oraz wydano zarządzenie Wójta Gminy Krzyżanowice w sprawie ewakuacji ludności z terenu gminy Krzyżanowice tj. z miejscowości Chałupki i Zabełków. Po analizie danych hydrologicznych ewakuacja została wyznaczona na godziny od 21:00 - 13:00 dnia 15.09.2024r.

Narada sztabu kryzysowego

Zalecono jednostkom OSP podwyższenie stanu dyspozycyjności w kolejnych dniach. OSP stacjonowały i monitorowały całą dobę stan rzeki Odry w Chałupkach, dodatkowo cyklicznie przez całą dobę wraz z jednostkami z sąsiednich Gmin (Racibórz i Lubomia) monitorowano wały zbiornika Racibórz w celu zlokalizowania ewentualnych rozszczelnień oraz miejsc mogących stworzyć zagrożenie podczas wysokiego spiętrzenia wody na rzece Odra. W godzinach nocnych policja przeprowadzała patrole nieruchomości znajdujących się w strefie ewakuacji.

Działania podjęte przez PSP Racibórz i jednostki OSP z terenu gminy w celu wzmocnienia i podwyższenia wału w Chałupkach, trwały do późnych godzin wieczornych. Na miejsce skierowano do pomocy Kompanię Obwodową KSRG z powiatu będzińskiego i zawierciańskiego, Wojsko Ochrony Terytorialnej Gliwice - ich zadaniem było wspomaganie naszych jednostek w ochronie wału w rejonie Chałupiek.

W dniu 16.09.2024 r. kolejne gwałtowne opady deszczu na naszym terenie, spowodowały lokalne podtopienia we wszystkich sołectwach Gminy Krzyżanowice. W Krzyżanowicach woda opadowa nie znajdując wystarczająco dużo ujścia w kanałach odprowadzających płynęła całą szerokością jezdni oraz poprzez posesje ulicami Miarki, Moniuszki, Główną, Kolejową w kierunku PKP. Kolejne zadania jednostek OSP polegały na zabezpieczaniu posesji oraz niedopuszczeniu do stworzenia większych zagrożeń komunikacyjnych poprzez zamknięcie nieprzejezdnych ulic. Dodatkowo mocno zalane zostały okolice ul. Tworkowskiej, Krótkiej i Poprzecznej.

W Owsiszczach utworzono dodatkowo piesze zastępy strażackie w celu szybszego i bardziej skutecznego niesienia pomocy doraźnej. W sile kilkunastu strażaków zabezpieczano workami z piaskiem okolice ulic: Nowa, Opawska, Wojska Polskiego oraz Okrężna. Niestety i w tym wypadku woda wdarła się na jezdnię i płynąc ulicami zalewała kolejne posesje. Działania jednostki polegały na zabezpieczeniu domostw, wypompowywaniu wody z zalanych przestrzeni oraz kolejno usuwaniu zabłoceni z jezdni. Podczas prowadzenia działań ratowniczych wypadku uległ strażak z jednostki OSP Owsiszcz. Druh został porażony prądem podczas prowadzenia działań ratowniczych. U pokrzywdzonego doszło do NZK, lecz dzięki uzyskaniu profesjonalnej i szybkiej pomocy medycznej wspartej przez nowoczesny sprzęt udało się przywrócić krążenie i zminimalizować skutki dla zdrowia u poszkodowanego.

W Tworkowie działania polegały początkowo na zabezpieczeniu domostw, kontroli i utrzymaniu drożności przepustów, w późniejszym etapie na wypompowywaniu wody z zalanych rejonów i usuwaniu pozostałych skutków tego kryzysu.

Jednostka OSP Bolesław zaangażowała swoje siły w działania zabezpieczające tereny przylegające do „Młynówki”, która w wyniku podniesionego stanu wody zagrażała zalaniem okolicznych posesji. Akcje strażaków polegały na zabezpieczaniu budynków i gospodarstw workami z piaskiem, a następnie na wypompowywaniu wody z już zalanych obszarów.

Jednostka OSP z Bieńkowic zabezpieczała w swojej miejscowości obszary położone niedaleko rzeki Psina, która ze względu na swój wysoki stan wyszła z koryta zalewając okoliczne tereny. W późniejszym etapie działań udała się także do sąsiedniej Gminy Krzanowice w celu wypompowywania wody z zalanych posesji.

W Roszkowie utworzono dodatkowe piesze zastępy strażackie w celu monitorowania i udrażniania cieków wodnych w tej miejscowości, zabezpieczania domostw, a następnie wypompowywania wody z zalanych terenów.

Groźna sytuacja miała miejsce w Chałupkach, Zabełkowie, gdzie ze względu na bardzo wysoki stan rzeki Odra istniało duże ryzyko przerwania lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych. Zadania strażaków z jednostek OSP Rudyszwałd, OSP Zabełków oraz OSP Chałupki polegały na zabezpieczaniu gospodarstw domowych położonych w okolicy lokalnych cieków wodnych oraz potoku Bełk, umacniając i tworząc kolejne wzmocnienia i elementy wałów przeciwpowodziowych z worków z piaskiem. Do pomocy prac wzmacniających brzegi rzeki zadysponowana dodatkowo siły i środki w postaci zastępów z powiatu raciborskiego i innych dostępnych jednostek OSP/KSRG.

Tereny zalane - niedziela, 15 września 2024

Po przejściu fali i ustaniu opadów podjęto działania, które miały na celu wypompowanie wody, sprzątanie, czyszczenie zalanych ulic i nieruchomości na terenie Gminy Krzyżanowice, czynności takie prowadzone były przez kilka kolejnych dni przez wszystkie jednostki z Gminy Krzyżanowice. Do prac porządkowych wezwane zostały także dodatkowe jednostki z powiatu raciborskiego.

Działania podjęte przez poszczególne jednostki OSP oraz dowództwo z Komendy Powiatowej PSP pozwoliły na minimalizację strat w mieniu komunalnym Gminy Krzyżanowice jak i mieszkańców miejscowości. W kluczowych momentach działań przeciwpowodziowych na terenie Gminy Krzyżanowice działaniach brało udział kilkaset przedstawicieli służb mundurowych.

Zestawienie ilości wyjazdów związanych z powodzią z września 2024 r.

Jednostka	ilość wyjazdów	Ilość godzin przepracowanych podczas powodzi
OSP Owsiszcze	8	369
OSP Nowa Wioska	10	130
OSP Krzyżanowice	44	820
OSP Bieńkowice	21	571
OSP Bolesław	10	262
OSP Chałupki	20	296
OSP Roszków	16	276
OSP Rudyszwałd	16	380
OSP Tworków	20	238
OSP Zabełków	35	354
SUMA	200	3696

*Tabela ilość przepracowanych godzin na podstawie
kart wyjazdów w poszczególnych jednostkach.*

Straty związane z wystąpieniem z brzegów rzeki Odry i Psiny, przelaniem rowów melioracyjnych, zalaniem w sołectwie: Bieńkowice, Bolesław, Owsiszcze, Nowa Wioska, Tworków, Krzyżanowice, Rudyszwałd, Roszków, Zabełków, Chałupki, zalaniem dróg transportu rolnego, ścieżek rowerowych, oberwaniem skarpy w Zabełkowie, oberwaniem skarpy w Bolesławiu, oberwaniem skarpy w Krzyżanowicach, podmyciem studzienek kanalizacyjnych, uszkodzonymi budynkami komunalnymi, zalanymi piwnicami w budynkach

komunalnych, zniszczeniami w infrastrukturze drogowej oraz uszkodzenia urządzeń służących ochronie przeciwpowodziowej oszacowano na prawie 30 000 000 zł.

Dodatkowo koszt prowadzenia działań przeciwpowodziowych wynosił: ponad 788 363,06 zł, z czego 626 598,38 zł otrzymaliśmy z budżetu państwa, natomiast wkład środków własnych wynosił 161 764,68 zł. W ramach zadania wykonano prace doraźne związane m.in. z czyszczeniem dróg, wywozem szlamu i zanieczyszczeń, organizacją wyżywienia dla ratowników w czasie prowadzenia działań przeciwpowodziowych, zabezpieczanie mienia komunalnego, w tym transport i zakup piasku, odbiór i utylizacja odpadów popowodziowych.

Zabetków ul. Rymera

Wizyta II Wicewojewoda Śląski

Most graniczny Chatupki - Bohumin

Po powodzi, która dotknęła teren gminy Krzyżanowice, ogłoszono klęskę żywiołową. W kolejnych dniach na miejscu odbywały się weryfikacje prowadzone przez komisję wojewódzką, która oceniała skalę szkód i potrzeby mieszkańców. W gminę przybył także wojewoda, aby osobiście zapoznać się z sytuacją i wspierać działania pomocowe. Dzięki tym działaniom podjęto szybkie kroki mające na celu odbudowę i wsparcie poszkodowanych mieszkańców.

Wizyta Wojewody Śląskiego

16. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

1. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Gmina Krzyżanowice posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania zatwierdzone (zmiana) przez Radę Gminy w listopadzie 2022 r., które obejmuje 100 % powierzchni gminy - uchwała Rady Gminy Krzyżanowice Nr XLIX/70/2022 z dnia 24 listopada 2022 r. Gmina Krzyżanowice posiada miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który obejmuje ok. 88% terenu całej gminy, obowiązuje on od roku 2018 i stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Pozostałe 12 % to teren realizowanej inwestycji publicznej - budowa Zbiornika Przeciwpowodziowego Racibórz Dolny. Uchwała Rady Gminy Krzyżanowice Nr 0007.XXXVI.82.2017 z dnia 21 grudnia 2017 r. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest aktualizowany według potrzeb mieszkańców, inwestorów. Jednak w ostatnich latach działania są blokowane przez instytucje opiniujące uzgadniające m.in. ministra rolnictwa w sprawach dotyczących przeznaczenia gruntów na cele budowlane.

W roku 2024 na podstawie obowiązującego planu wydano:

- 32 postanowienia zatwierdzające wstępne projekty podziału,
- 3 zaświadczenia o zgodności zmiany sposobu użytkowania z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 222 zaświadczenia o przeznaczeniu działek w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- 80 wypisów i wyrysów z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 1 decyzja orzekająca w sprawie tzw. opłaty planistycznej (opłata pobierana jest jeśli wskutek uchwalenia lub zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzrosła wartość działki, a właściciel zbywa tę nieruchomość lub jej część).

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, Gmina planuje w 2025 roku rozpoczęcie procedury sporządzenia planu ogólnego, który będzie aktem prawa miejscowego i będzie niezbędnym elementem systemu planowania przestrzennego, warunkującym m.in. uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W ramach procedury sporządzenia planu ogólnego Gmina Krzyżanowice przewiduje m.in.: podjęcie uchwały o przystąpieniu do jego sporządzenia, przeprowadzenie konsultacji społecznych oraz współpracę z organami opiniującymi i uzgadniającymi. Cały proces będzie realizowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, z uwzględnieniem zasad partycypacji społecznej.

17. PROMOCJA GMINY

Promocja gminy należy do jednych z istotnych zadań urzędu. Gmina Krzyżanowice, stosuje różnorodne narzędzia komunikacji, za pomocą których przekazuje istotne informacje o funkcjonowaniu gminy, urzędu i organizowanych wydarzeniach oraz promuje region, jego walory turystyczne oraz atrakcje kulturowe. Najważniejsze narzędzia wykorzystywane przez gminę w zakresie komunikacji to:

- strona internetowa gminy www.krzyzanowice.pl jest ogólnodostępną platformą dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców i innych użytkowników. Strona informuje o wydarzeniach oraz aktualnych działaniach podejmowanych przez gminę. Przekazuje ważne komunikaty oraz cenne informacje, które są istotne dla mieszkańców naszej gminy. W 2024 r. uruchomiono nową stronę internetową, aby stała się bardziej dostępna dla wszystkich użytkowników;
- chcąc być bliżej mieszkańców, gmina Krzyżanowice udostępniła elektroniczną aplikację „Karta mieszkańca Gminy Krzyżanowice”, którą mogą pobrać wszyscy mieszkańcy gminy. Dzięki nowej aplikacji, zainteresowani mogą być na bieżąco z przekazywanymi wiadomościami oraz ważnymi komunikatami gminy, a także otrzymać np. zniżkę na bilety do Parku Wodnego Pod Zamkiem;
- wraz ze stroną internetową gminy, uruchomiono nową stronę bip.krzyzanowice.pl, czyli Biuletyn Informacji Publicznej. Jest to serwis, gdzie na bieżąco są umieszczane wszystkie dokumenty gminy oraz jej działania, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej;
- portal społecznościowy Facebook @GminaKrzyżanowice, który również na bieżąco informuje oraz promuje wszelkie wydarzenia, inwestycje, działalność i sukcesy gminy;
- portal.gison.pl/krzyzanowice - internetowy portal mapowy poświęcony informacjom przestrzennym gminy Krzyżanowice. Jest to system, którego zadaniem jest gromadzenie, przechowywanie, analizowanie oraz wizualizacja danych przestrzennych i związanych z nimi danymi opisowymi;
- „Krzyżanowickie Gminne Wieści” - magazyn informacyjno-reklamowy Gminy Krzyżanowice. Miesięczna gazeta wydawana na potrzeby mieszkańców i gminy. Zawiera wszelkie informacje na temat bieżących oraz aktualnych działań podejmowanych i realizowanych przez gminę. Przekazuje mieszkańcom istotne dane o planowanych, trwających i zakończonych zadaniach inwestycyjnych, wydarzeniach i funkcjonowaniu gminy. Co miesiąc ukazują się artykuły dotyczące wydarzeń, jubileuszy czy osiągnięć gminy. 16 - stronicowy miesięcznik jest bezpłatny, wydawany cyklicznie w nakładzie 4000 egzemplarzy, dystrybuowany w urzędzie gminy oraz wyznaczonych punktach (sklepach) w każdym sołectwie;
- audycje w Radio Vanessa - co miesięczne 9-minutowe audycje radiowe, informujące o poszczególnych działaniach gminy oraz relacjonujące i podsumowujące bieżące sprawy gminy. Audycje są emitowane cyklicznie w każdy pierwszy czwartek miesiąca o godz. 17:00, powtórki następują w sobotę o 9:40. Emisja ważnych informacji w Raciborskiej Telewizji Kablowej i na portalu internetowym naszraciborz.pl/rtk. Regularnie publikowane materiały filmowe informują m.in. o bieżących wydarzeniach gminy oraz realizowanych inwestycjach i projektach.

Promocja gminy, to również organizacja różnego typu wydarzeń w skali regionalnej i międzynarodowej:

❖ Jarmark na granicy

Przy dawnym przejściu granicznym Chałupki - Bohumin miał miejsce Jarmark na Granicy, w którym jak co roku bierze udział mnóstwo wystawców z Polski jak i zza granicy. Jest to największe w regionie tego typu wydarzenie, organizowane co roku w maju i wrześniu przez Gminę Krzyżanowice.

Jarmark na granicy w maju 2024 r.

❖ Koncert Poświęcony Pamięci Ludwiga van Beethovena i Ferenc Liszta

25 maja przed pałacem Lichnowskich w Krzyżanowicach miał miejsce tradycyjny Koncert Poświęcony Pamięci Ludwiga van Beethovena i Ferenc Liszta. Tym razem coroczny Koncert był okazją do podpisania bezterminowej partnerskiej umowy o współpracy pomiędzy gminą Krzyżanowice a austriacką gminą Aschach an der Donau. Udział w wydarzeniu wzięły delegacje licznych gmin partnerskich z Czech (Bohumín, Hat', Pišť, Šilheřovice), Niemiec (Seeshaupt, nieformalna wieloletnia współpraca z Iserlohn), Węgier (Rátka), Austrii (Aschach an der Donau).

Koncert Poświęcony Pamięci Ludwiga van Beethovena i Ferenc Liszta

❖ Międzynarodowy Zlot Pojazdów Zabytkowych

Pod koniec czerwca, odbyła się XV międzynarodowa edycja Zlotu Pojazdów Zabytkowych, gdzie do miejscowości Zabełków zjechały się zabytkowe pojazdy z różnych zakątków Polski i Czech. Wydarzenie to od wielu lat przykuwa uwagę wielu pasjonatów historii, miłośników motoryzacji jak i mieszkańców regionu.

Międzynarodowy Złot Pojazdów Zabytkowych

❖ Międzynarodowe Zawody Sikawek Konnych

W lipcu odbyły się coroczne Zawody Sikawek Konnych, w którym brali udział nie tylko strażacy z gminy Krzyżanowice ale i z dalszych zaprzyjaźnionych miejscowości, łącznie z gośćmi z zagranicy, w tym z partnerskiej gminy Aschach an der Donau z Austrii oraz Ostrawy Pleśnej. Podzieleni drużynowo, stawiali czoło przeszkodom, dzięki którym mogli zdobyć zwycięstwo w zawodach. Wydarzenie to, od kilku lat pogłębia oraz wzmacnia więź gminy z jej zagranicznymi przyjaciółmi.

Międzynarodowe Zawody Sikawek Konnych

❖ IX Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych

Pod koniec czerwca, miała miejsce 9. Edycja Międzynarodowego Festiwalu Orkiestr Dętych, w którym brały udział orkiestry nie tylko z Polski ale i z Czech. Wspólnie przystąpili do konkursu, który wyłonił najlepszych wykonawców. Zwycięzców nagrodzono podczas koncertu galowego, który odbył się na dziedzińcu przed Ruinami Zamku w Tworkowie.

IX Międzynarodowy Festiwal Orkiestr Dętych

Od 2022 roku gmina Krzyżanowice organizuje nowe wydarzenie promocyjne - Powitanie Nowych Mieszkańców Gminy Krzyżanowice.

W 2024 roku w Gminie Krzyżanowice urodziło się pięćdziesięcioro czworo dzieci. Spotkanie integracyjne rodziców wraz z dziećmi narodzonymi w danym półroczu jest okazją do przekazania powitalnego upominku oraz dyplomu Mieszkańca Gminy - jako symbolicznego gestu wsparcia i troski ze strony lokalnych władz.

Zdjęcia z uroczystości powitania noworodków urodzonych w 2024 roku

Promocja to także WYRÓŻNIENIA I NAGRODY, jakimi gmina Krzyżanowice i jej mieszkańcy zostali utytułowani.

❖ **Najlepsza Przestrzeń Województwa Śląskiego**

29 listopada 2024 roku Wójt Gminy Krzyżanowice, Grzegorz Utracki, odebrał prestiżowe wyróżnienie Marszałka Województwa Śląskiego w konkursie na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Śląskiego. Wyróżnienie dotyczyło kompleksowej realizacji projektu pt. „Rewitalizacja Parku w Tworkowie”, który obejmował zrewitalizowany obszar: Wieżę widokową przy Ruinach Zamku w Tworkowie, Park Wodny Pod Zamkiem oraz Roszarnię w Tworkowie.

Gala konkursu „Najlepsza przestrzeń Województwa Śląskiego”

❖ „Aktywna seniorka, aktywny senior 2024”

18 października, w konkursie „Aktywna seniorka, aktywny senior 2024” zorganizowanym przez wojewodę śląskiego, wyróżnienie otrzymał mieszkaniec gminy Krzyżanowice Georg Latton. Senior, został z pośród wielu aplikujących, wybrany przez samego Wójta Gminy Krzyżanowice, który docenił jego wyjątkowe zaangażowanie na rzecz lokalnej społeczności. W tym samym miesiącu pan Latton, otrzymał drugą nagrodę - mianowicie Nagrodę Wójta Gminy Krzyżanowice w Dziedzinie Kultury. Mieszkaniec Krzyżanowic znany jest przede wszystkim jako malarz artysta oraz rzeźbiarz, który stworzył m.in. pomnik Josepha von Eichendorffa w Raciborzu.

Gala konkursu „Aktywna seniorka, aktywny senior 2024”

❖ Park Wodny Pod Zamkiem z prestiżowym wyróżnieniem

W XXVIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku Gmina Krzyżanowice zdobyła prestiżowe wyróżnienie za Park Wodny „Pod Zamkiem” - modernizacja basenu sportowo-rekreacyjnego w Tworkowie. To kolejne ważne wyróżnienie dla naszej gminy, które motywuje do dalszych działań na rzecz mieszkańców.

Odebranie nagrody w Ogólnopolskim Konkursie Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku

❖ Promocja Gminy w TVT Rybnik

1 września Gmina Krzyżanowice była promowana w programie pt. "Czas na wakacje z TVT: Dzień dobry Krzyżanowice". W programie brał udział Wójt gminy Grzegorz Utracki, pracownicy urzędu i aktywni mieszkańcy. Program zachęcił turystów do odwiedzania naszego terenu ze względu na ciekawą historię i piękną przyrodę. Mieszkańcy opowiadali o wydarzeniach, które od lat są organizowane w naszej gminie, m.in. Międzynarodowy Złot Pojazdów Zabytkowych, czy Jarmark na Granicy. Program jest dostępny na platformie YouTube oraz na stronie telewizji TVT Rybnik.

Nagranie programu "Czas na wakacje z TVT: Dzień dobry Krzyżanowice"

❖ Uśmiech, Tworkauer Eiche i kołacz godny reprezentacji Gminy Krzyżanowice w polskim programie Pytanie na Śniadanie

20 lipca w Raciborzu odbył się koncert Lata z Radiem i Telewizją Polską. Od rana na raciborskim rynku na żywo transmitowano program Pytanie na Śniadanie. Wśród prezentowanych gości i zespołów znalazła się także liczna reprezentacja Gminy Krzyżanowice: zespoły Uśmiech i Tworkauer Eiche, którzy podczas emisji przedstawili znane tańce Ziemi Raciborskiej oraz Śląska jak i nie zabrakło państwa Anety i Adama Wyleżoła - piekarzy z Bieńkowic, którzy podzielili się swoim śląskim kołaczem.

Reprezentacja Gminy Krzyżanowice w programie „Pytanie na śniadanie”

❖ Gmina Krzyżanowice wspiera młodych sportowców

Gmina Krzyżanowice jako wspólnota wspierająca młode talenty, postanowiła w swoich działaniach wesprzeć finansowo dwie młode mieszkanki gminy, które reprezentowały Polskę na Mistrzostwach Świata SUP w Sarasocie w Stanach Zjednoczonych. Uczestniczki zdobyły tytuł Mistrzostwo Świata U15 oraz Wicemistrzostwo w drużynowym biegu technicznym.

Reprezentacja mieszanek Gminy Krzyżanowice na Mistrzostwach Świata SUP w Sarasocie

❖ Gmina Krzyżanowice zagrała razem z WOŚP!

W ramach 32. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy Gmina Krzyżanowice po raz pierwszy aktywnie włączyła się w ogólnopolską inicjatywę, wspierając organizację lokalnej imprezy charytatywnej. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców oraz wolontariuszy udało się stworzyć wyjątkowe wydarzenie pełne pozytywnej energii, muzyki i serca.

Organizacja WOŚP w Zabelkowie

18. PODSUMOWANIE

Niniejsze opracowanie zawiera kompleksowe informacje dotyczące zrealizowanych zadań inwestycyjnych oraz wykonania planu społeczno-gospodarczego w 2024 roku. Miniony rok był okresem szczególnych wyzwań dla Gminy Krzyżanowice. Nasza wspólnota została dotknięta skutkami powodzi i objęta stanem klęski żywiołowej, co stanowiło poważną próbę dla całej społeczności samorządowej. Był to także czas intensywnych działań, w którym rozpoczęto realizację wielu ważnych projektów inwestycyjnych mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

Dzięki zaangażowaniu i współpracy wielu osób - kierownictwa i pracowników Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych, Rady Gminy, organizacji pozarządowych oraz stowarzyszeń - możliwe było zrealizowanie zaplanowanych zadań oraz skuteczne stawienie czoła trudnościom wynikającym z nadzwyczajnych okoliczności.

Gmina Krzyżanowice konsekwentnie realizuje obrany kierunek rozwoju. Wszystkie podejmowane inwestycje i inicjatywy planowane są z myślą o przyszłości, w trosce o zapewnienie trwałych fundamentów dla dalszego, zrównoważonego rozwoju gminy. Szczególny nacisk kładziemy na rozwój infrastruktury drogowej i społecznej, edukacji, ochrony środowiska, transportu, kultury, sportu oraz rekreacji.

Rok 2024 był okresem rozpoczęcia realizacji wielu kluczowych inwestycji, w tym budowy suchego zbiornika retencyjnego na rowie H-14 w Krzyżanowicach, przebudowy pomieszczeń piwnicznych ośrodka zdrowia w Krzyżanowicach z przeznaczeniem na centrum fizjoterapii, budowy żłobka przy przedszkolu w Krzyżanowicach, wymiany nawierzchni boiska „Orlik” w Tworkowie oraz modernizacji ponad ośmiu kilometrów dróg gminnych. Realizacja tych przedsięwzięć możliwa była dzięki skutecznemu pozyskiwaniu środków zewnętrznych, zarówno krajowych, jak i unijnych.

W minionym roku Gmina Krzyżanowice pozyskała ponad 5 milionów złotych na realizację projektów edukacyjnych. Środki te przeznaczono na doposażenie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt i pomoce dydaktyczne, umożliwiając prowadzenie innowacyjnych zajęć rozwijających kluczowe kompetencje uczniów. Złożono również kolejne wnioski o dofinansowanie, które mają na celu dalsze podnoszenie jakości edukacji i wspieranie indywidualnego rozwoju uczniów.

Pomimo wyzwań związanych z utrzymaniem wysokiego tempa inwestycyjnego, Gmina Krzyżanowice zachowała zdolność do pozyskiwania środków zewnętrznych. W 2024 roku realizowaliśmy inwestycje i zadania, których wsparcie zewnętrzne wyniosło blisko 20 milionów złotych - pochodzących z budżetu państwa, programów krajowych, unijnych oraz transgranicznych. Dzięki odpowiedzialnemu planowaniu i racjonalnemu zarządzaniu budżetem nie było konieczności zaciągania kredytów.

Do szczególnie istotnych projektów zrealizowanych przy udziale środków zewnętrznych należy zaliczyć te związane z zapewnieniem bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i komunikacyjnego, poprawy jakości usług, czy przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska.

Kontynuowane są także działania w obszarze gospodarki wodno-ściekowej. Gmina od lat aktywnie zabiega o środki na rozbudowę sieci kanalizacyjnej, czego efektem jest m.in. ujęcie w ustawie o rewitalizacji rzeki Odry. Gotowy jest również plan funkcjonalno-użytkowy dotyczący budowy oczyszczalni ścieków i kanalizacji w sołectwie Tworków, co stanowi ważny krok w realizacji strategicznych celów gminy.

W obszarze sportu i rekreacji Gmina Krzyżanowice wspiera Lokalne Kluby Sportowe poprzez stałe dotacje przeznaczone na pracę z dziećmi i młodzieżą, rozbudowę infrastruktury oraz zatrudnianie instruktorów i trenerów. Przykładami tych działań są instalacja nowych źródeł ciepła w budynku LKS Tworków, remont ogrodzenia i dojścia do trybun w Chałupkach oraz doposażenie boiska w Rudyszwałdzie. Gmina aktywnie wspiera także lokalne inicjatywy społeczne realizowane przez organizacje pozarządowe.

Szczególnym wydarzeniem, które zapisało się na kartach historii naszej gminy, była wrześniowa powódź. Żywiół wyrządził szkody o łącznej wartości przekraczającej 30 milionów złotych, obejmujące infrastrukturę drogową, przeciwpowodziową, gospodarstwa domowe oraz mienie publiczne. W obliczu tej katastrofy społeczność Gminy Krzyżanowice wykazała się ogromną determinacją, solidarnością i gotowością do niesienia pomocy.

Słowa szczególnej wdzięczności kieruję do druhów Ochotniczych Straży Pożarnych ze wszystkich jednostek za ich odwagę i całonocne zaangażowanie, a także do funkcjonariuszy Państwowej Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej za profesjonalne działania ratownicze i logistyczne. Dziękuję pracownikom Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych, sołtysom, radnym i służbom technicznym za sprawną organizację pomocy, dyżury i przygotowanie dokumentacji strat. Szczególne podziękowania należą się mieszkańcom Gminy Krzyżanowice za ich zaangażowanie, solidarność, ofiarność oraz wsparcie sąsiedzkie i społeczne. Dzięki wspólnemu wysiłkowi udało się opanować kryzys, zabezpieczyć życie i mienie mieszkańców oraz przystąpić do prac porządkowych i naprawczych. Wasza postawa zasługuje na najwyższe uznanie.

Rok 2024 pokazał, że Gmina Krzyżanowice to nie tylko jednostka administracyjna, ale przede wszystkim silna, zintegrowana wspólnota ludzi, którzy potrafią działać razem w obliczu wyzwań i trudności. Serdecznie dziękujemy za każdy gest wsparcia, zaangażowanie i współpracę.